

**PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
DE
6º EDUCACIÓN PRIMARIA**

ÍNDICE

1 INTRODUCCIÓN.....	2
2 CONTEXTUALIZACIÓN.....	3
3 CARACTERÍSTICAS DO ALUMNADO.....	3
4 OBXECTIVOS DA EDUCACIÓN PRIMARIA.....	4
5 PERFIL COMPETENCIAL.....	5
6 CONTRIBUCIÓN DESDE AS ÁREAS AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.....	8
7 METODOLOXÍA.....	8
7.1 Presencial.....	8
7.2 Non presencial.....	9
7.3 Semipresencial.....	9
7.4 Agrupamentos e espazos.....	9
8 MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS (incluídos os libros de texto).....	9
9 A AVALIACIÓN.....	10
9.1 Procedementos e instrumentos de avaliación.....	10
9.2 Criterios de cualificación.....	11
9.3 Directrices e instrumentos para a realización da avaliación inicial.....	11
9.4 Criterios de promoción.....	12
9.5 Actividades de recuperación e os reforzos.....	12
10 MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	13
11 ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓNS AOS DISTINTOS PLANS E PROXECTOS.....	13
11.1 Acciós de contribución ao proxecto lector.....	13
11.2 Acciós de contribución ao plan tic.....	14
11.3 Acciós de contribución ao plan de convivencia.....	14
11.4 Acciós de contribución ao proxecto lingüístico.....	15
12 ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	16
13 OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE NAS DIFERENTES ÁREAS.....	17
13.1 CIENCIAS DA NATUREZA.....	17
13.2 CIENCIAS SOCIAIS.....	31
13.3 MATEMÁTICAS.....	47
13.4 LINGUA GALEGA.....	66
13.5 LINGUA CASTELÁ.....	97
13.6 VALORES CÍVICOS E SOCIAIS.....	122
14 PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES.....	141
15 PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN E A PRÁCTICA DOCENTE.....	141

1 INTRODUCCIÓN

Fundamento lexislativo:

- Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa.
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG Núm. 171)
- Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da Educación Primaria, a Educación Secundaria Obrigatoria e o Bacharelato.
- ORDE do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Tendo en conta os obxectivos da etapa recollidos no Decreto 105/2014, incidirase dende todas as áreas nos seguintes aspectos:

- Expresión oral
- Expresión escrita
- Comprensión oral
- Comprensión escrita
- Razoamento lóxico
- Cálculo
- Linguaxe matemática
- Control emocional
- Educación audiovisual

2 CONTEXTUALIZACIÓN

Situado na parroquia de Santa María de As Neves, o CEIP Marquesa do Pazo da Mercé é o único centro de Educación Infantil e Educación Primaria do concello de As Neves.

O concello de As Neves, situado no sur da provincia de Pontevedra e separado de Portugal polo río Miño, ten arredor de 3900 habitantes repartidos polas súas 13 parroquias. Limita tamén con Salvaterra de Miño, Pontearreas, Arbo e A Cañiza.

Os falecementos (por idade) e a busca doutros modos de vida lonxe do Miño seguen baleirando un concello que noutros tempos chegou a 5000 habitantes que vivían vinculados á agricultura. Hoxe as cousas son doutro xeito: moitas familias mudáronse a localidades limítrofes con máis oportunidades de traballo e posibilidades de conciliación familiar. A vida na cidade resulta máis atractiva para as familias máis xoves, e os que seguen residindo no concello dedícanse ao cultivo minifundista, aínda que se están facendo grandes esforzos e notables progresos no eido da viticultura.

Traballadores do campo e do sector servizos, as familias nevenses teñen un poder adquisitivo medio-baixo.

A pesar de ser unha zona rural, a lingua predominante nos nenos é o castelán. Os maiores diríxense aos cativos en castelán e edúcanos nesta lingua, relegando o galego a un uso secundario (para a comunicación entre eles e o mundo do campo).

Desde o goberno municipal non se escatiman esforzos por facilitar o acceso á cultura e a educación.

3 CARACTERÍSTICAS DO ALUMNADO

O alumnado do centro está comprendido entre os 3 e os 12 anos. Contamos cunha excepción: un alumno que, polas súas características e necesidades persoais, flexibiliza por segunda vez, está en 6º de E. Primaria e ten 14 anos.

Na súa maioría proceden de familias que viven nalgunha das 13 parroquias do concello, aínda que hai certo número de casos que residen en concellos limítrofes como Pontearreas ou Salvaterra, e que se desprazan ao centro todos os días.

Arredor do 18% do alumnado do centro presenta necesidades educativas especiais que son atendidas polos especialistas de PT e AI do centro. Para unha mellor atención destas necesidades especiais, contamos no centro cunha aula específica á que acoden diariamente, e en determinadas horas, 2 alumnos con TEA.

As necesidades de atención educativa que temos no centro son as seguintes:

1. TEA
2. TDAH
3. Dislalias, rotacismos, disfasias...
4. Atrasos na aprendizaxe froito dun ambiente familiar desfavorecido
5. Atrasos na aprendizaxe froito dunha maduración tardía
6. Hipoacusias (de distinta índole e etioloxía)
7. Altas capacidades

Unha alta porcentaxe do alumnado é castelán falante, sendo minoritario o uso da lingua galega.

4 OBXECTIVOS DA EDUCACIÓN PRIMARIA

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, das Ciencias Sociais, da Xeografía, da Historia e da Cultura con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual
- n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

5 PERFIL COMPETENCIAL

COMPETENCIA LINGÜÍSTICA			
NIVEL	ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	%
6º	CN	CNB1.1.2 Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	5 %
6º	CS	CSB1.4.1 Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.	5 %
6º	LC	LCB1.1.1 Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	5 %
6º	LC	LCB1.6.3 Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	10 %
6º	LC	LCB2.1.1 Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	5 %
6º	LC	LCB2.2.2 Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	5 %
6º	LC	LCB2.4.4 Elabora esquemas a partir de textos expositivos.	5 %
6º	LC	LCB3.7.1 Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a lector/a e a presentación. Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. Reescribe o texto.	10%
6º	LG	LGB1.1.2 Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	5 %
6º	LG	LGB1.7.1 Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	5 %
6º	LG	LGB2.3.3 Realiza o resumo dun texto.	5 %
6º	LG	LGB2.7.3 Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	5 %
6º	LG	LGB3.2.3 Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptan-	10 %

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

		do a linguaxe ás características de cada xénero.	
6º	MT	MTB2.9.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	10 %
6º	LE	PLEB1.5 Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa, que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un lugar.	5 %
6º	LE	PLEB2.1 Fai presentacións breves e sinxelas, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas cotiás ou do seu interese (presentarse e presentar a outras persoas; dar información básica sobre si mesmo, a súa familia e a súa clase; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de maneira sinxela a súa habitación, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa, ou un obxecto; presentar un tema que lle interese (o seu grupo de música preferido); dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) usando estruturas sinxelas e cunha pronuncia e entoación comprensible.	5 %

COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA

NIVEL	ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	%
6º	CN	CNB2.3.1 Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo.	7 %
6º	CN	CNB2.3.4 Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicina, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.).	8 %
6º	CN	CNB4.2.2 Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.	7 %
6º	CS	CSB2.1.1 Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	8 %
6º	CS	CSB3.2.2 Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	5 %
6º	EP	EPB3.2.1 Coñece e aprecia o resultado da utilización correcta dos instrumentos de debuxo, e valora a precisión dos resultados.	5 %
6º	LG	LGB2.2.1 Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	10 %
6º	MT	MTB2.9.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	30 %
6º	MT	MTB5.2.3. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas	20 %

COMPETENCIA DIXITAL

NIVEL	ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	%
6º	CN	CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	10 %
6º	CS	CSB1.2.1 - Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	10 %
6º	EM	EMB2.3.1 - Procura información bibliográfica, en medios de comunicación e en internet sobre instrumentos, compositores/as, intérpretes e eventos musicais.	10 %
6º	LC	LCB2.9.1 - Utiliza os medios informáticos para obter información.	10 %
6º	LC	LCB3.8.1 - Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.	10 %
6º	LC	LCB4.5.1 - Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	10 %
6º	LG	LGB3.5.1 - Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario.	10 %

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

6º	LG	LGB3.5.2 - Emprega procesadores de textos de maneira autónoma.	15 %
6º	LG	LGB3.5.4 - Utiliza as TIC para realizar presentacións.	15 %

COMPETENCIA APRENDER A APRENDER

NIVEL	ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	%
6º	CN	CNB1.2.1 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	15 %
6º	CS	CSB1.9.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	15 %
6º	EF	EFB1.3.2 - Demostra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.	10 %
6º	EM	EMB3.1.5 - Inventa coreografías de grupo que corresponden coa forma interna dunha obra musical e supón unha orde espacial e temporal.	10 %
6º	EP	EPB2.5.1 - Produce obras plásticas, logo de escoller as técnicas e os instrumentos máis axeitados para conseguir unha finalidade determinada.	10 %
6º	LC	LCB5.4.1 - Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.	10 %
6º	LG	LGB3.4.2 - Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	10 %
6º	MT	MTB2.9.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	10 %
6º	LE	PLEB2.1 - Fai presentacións breves e sinxelas, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas cotiás ou do seu interese (presentarse e presentar a outras persoas; dar información básica sobre si mesmo, a súa familia e a súa clase; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de maneira sinxela a súa habitación, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa, ou un obxecto; presentar un tema que lle interese (o seu grupo de música preferido); dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) usando estruturas sinxelas e cunha pronuncia e entoación comprensible.	10 %

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI

NIVEL	ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	%
6º	EF	EFB4.1.1 - Representa personaxes, situacións, ideas, sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo individualmente, en parellas ou en grupos.	20 %
6º	EM	EMB3.1.3 - Coñece danzas de distintas épocas e lugares, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.	20%
6º	EP	EPB2.1.4 - Experimenta con materiais e texturas gráficas con creatividade e soltura.	20 %
6º	LC	LCB5.4.1 - Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións	20 %
6º	LG	LGB5.4.1 - Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.	20 %

SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITU EMPRENDEDOR

NIVEL	ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	%
6º	CN	CNB1.4.1 - Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	20 %
6º	CS	CSB1.9.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	20 %
6º	EF	EFB1.3.2 - Demostra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.	10 %

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

6º	EP	EPB3.1.13 - Realiza composicións utilizando formas xeométricas suxeridas polo ou pola docente.	10 %
6º	LC	LCB3.1.3 - Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	10 %
6º	LG	LGB3.4.2 - Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	10 %
6º	MT	MTB5.5.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo	20 %

COMPETENCIA SOCIAIS E CÍVICAS

NIVEL	ÁREA	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	%
6º	CN	CNB1.3.1 - Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	10 %
6º	CS	CSB1.10.1 - Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.	10 %
6º	EF	EFB2.1.1 - Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.	10 %
6º	EM	EMB1.3.1 - Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	10 %
6º	EP	EPB2.5.3 - Amosa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo, respectando as iniciativas de cada compañeiro ou compañeira.	10 %
6º	LC	LCB1.1.4 - Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	10 %
6º	LC	LCB1.3.4 - Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	10 %
6º	LG	LGB1.5.1 - Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	10 %
6º	LG	LGB1.6.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	10 %
6º	LE	PLEB5.3 - Participa en conversas cara a cara ou por medios técnicos (teléfono, Skype) nas que se establece contacto social (dar as grazas, saudar, despedirse, dirixirse a alguén, pedir desculpas, presentarse, interesarse polo estado de alguén, felicitar a alguén), se intercambia información persoal e sobre asuntos cotiás, se expresan sentimentos, se ofrece algo a alguén, se pide prestado algo, queda con amigos e amigas ou se dan instrucións (p. e. como se chega a un sitio con axuda dun plano).	10 %

6 CONTRIBUCIÓN DESDE AS ÁREAS AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

O desenvolvemento das competencias clave abordarase desde todas as áreas curriculares de xeito interdisciplinar.

As competencias clave que debemos desenvolver son as seguintes:

- Comunicación lingüística (CCL).
- Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).
- Competencia dixital (CD).
- Aprender a aprender (CAA).
- Competencias sociais e cívicas (CSC).
- Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).
- Conciencia e expresións culturais (CCEC).

En cada estándar reflectirase a competencia clave coa que está ligado.

7 METODOLOXÍA

Dependendo da evolución da situación extraordinaria que estamos vivindo pola COVID-19, a metodoloxía a pode ser presencial, non presencial ou semipresencial.

7.1 Presencial

O ensino presencial desenvólvese no centro aplicando os principios metodolóxicos que teñen como protagonista ao alumnado.

Como medida de precaución e de evitar riscos de contaxio e propagación de virus, este ano limitaranse un pouco as metodoloxías colaborativas evitando a proximidade física do alumnado. O traballo será eminentemente individual, procurando canta menos mobilidade mellor e evitando que o alumnado comparta obxectos que non se desinfecten previamente.

7.2 Non presencial

O desenvolvemento da metodoloxía non presencial terá lugar se houberse que suspender o ensino presencial. Neste caso cobraría protagonismo a aula virtual, e a través dela seguiríase co proceso de E-A. de xurdiresn problemas/dificultades de acceso á tecnoloxía por parte das familias/alumnado, buscaríase o xeito de solucionarlos (pedindo axuda ao Concello, prestando ordenadores ou tabletas...).

7.3 Semipresencial

De haber instrucións dun ensino semipresencial, combinaríamos os métodos empregados no ensino presencial e a aula virtual, tendo en conta sempre as diferenzas/dificultades de acceso á tecnoloxía que pode ter o alumnado e intentando resolver os atrancos que se presenten.

7.4 Agrupamentos e espazos

Este curso, debido á situación de risco de contaxio no que nos atopamos, o alumnado traballará de xeito individual e en gran grupo (toda a clase). Non haberá agrupamentos pequenos (parellas, grupos de 3, 4...).

Todo o alumnado estará sentado no seu sitio, levantándose o imprescindible e sen xuntarse cos compañeiros. Tampouco se compartirá ningún tipo de material ou recurso.

Polo tanto, os espazos están determinados desde o inicio de curso, contemplándose solo a posibilidade de cambiar a ubicación dun alumno por outro dentro da aula (previa desinfección das mesas e cadeiras).

8 MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS (incluídos os libros de texto)

Empregaranse todos aqueles materiais e recursos que se considere que favorecen o proceso educativo e o desenvolvemento das capacidades do alumnado. Para a súa selección atenderase a criterios pedagóxicos.

RECURSOS HUMANOS:

- persoa titora,
- especialista de PT
- especialista de AL
- especialista de Música
- especialista de Inglés
- especialista de Relixión
- especialista de E. Física

RECURSOS MATERIAIS:

- Material funxible: cadernos do alumnado, folios, cartolinas, goma, lapis, rotuladores, ceras, bolígrafos, cartolinas...
  - Material elaborado polo profesorado: fichas impresas, guías...
  - Recursos dixitais: páxina web do centro, aula virtual, PDI, ordenador...
  - Material específico de PT e AI
- Libros de texto:

ÁREA	TÍTULO	EDITORIAL	LINGUA
LINGUA CASTELÁ	LENGUA CASTELLANA 6 APRENDER ES CRECER	ANAYA	CASTELÁN
MATEMÁTICAS	MATEMÁTICAS 6 SABER HACER	SANTILLANA	CASTELÁN
CIENCIAS SOCIAIS	CIENCIAS SOCIAIS 6 SABER FACER	SANTILLANA	GALEGO
CIENCIAS DA NATUREZA	CIENCIAS DA NATUREZA 6 SABER FACER	SANTILLANA	GALEGO

9 A AVALIACIÓN

9.1 Procedementos e instrumentos de avaliación

A avaliación é continua, global, formativa e integradora e tense en conta o progreso do alumnado no conxunto de todas as áreas do currículo.

Os resultados da avaliación do alumnado na Educación Primaria expresaranse nos termos de: “Insuficiente (IN)” para as cualificacións negativas, e “Suficiente (SU)”, “Ben (BE)”, “Notable (NT)” ou “Sobresaliente (SB)”, para as cualificacións positivas. A estes termos daráselles unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala de un a dez, coas seguintes correspondencias:

- Insuficiente: 1,2,3 ou 4
- Suficiente: 5
- Ben: 6
- Notable: 7 ou 8
- Sobresaliente: 9 ou 10

A nota media das cualificacións numéricas obtidas en cada unha das áreas será a media aritmética das cualificacións de todas elas, redondeada á centésima máis próxima, e en caso de equidistancia, á superior.

Empregaranse as seguintes técnicas e instrumentos de avaliación:

Técnicas	Instrumentos
<ul style="list-style-type: none"> • Observación directa 	<ul style="list-style-type: none"> • Lista de cotexo • Escala de observación • Portafolios de evidencias
<ul style="list-style-type: none"> • Análise das producións do alumnado (escritas e orais) 	<ul style="list-style-type: none"> • Lista de control • Escala de observación • Lista de cotexo • Rúbrica
<ul style="list-style-type: none"> • Intercambios orais 	<ul style="list-style-type: none"> • Escala de observación • Lista de cotexo
<ul style="list-style-type: none"> • Autoavaliación e co-avaliación 	<ul style="list-style-type: none"> • Escalas de actitudes • Rubrica
<ul style="list-style-type: none"> • Probas escritas 	<ul style="list-style-type: none"> • Probas obxectivas

	<ul style="list-style-type: none"> • Test
<ul style="list-style-type: none"> • Probas orais 	<ul style="list-style-type: none"> • Probas obxectivas

Ao ser unha avaliación continua, poderase incorporar reforzo ou ampliación para o alumnado que o precise en calquera momento.

Ao longo do curso realizaremos tres sesións de avaliación que se recollerán en acta e faranse constar as medidas de reforzo que sexan necesarias.

Ao remate de cada unha das sesións de avaliación, as familias/ titores legais do alumnado, recibirán información dos resultados e das medidas de reforzo e/ou recuperación que se adoitaron en caso de ser necesario levalas a cabo.

9.2 Criterios de cualificación

A cualificación do alumnado farase atendendo ao seguinte:

	Aspectos a valorar	Valoración
LINGUA CASTELÁ E LINGUA GALEGA	Lectura (fluidez, entoación, ritmo...)	10 % → 1
	Comprensión lectora	20 % → 2
	Expresión escrita (coherencia...)	20 % → 2
	Expresión oral	10 % → 1
	Gramática, sintaxe...	10 % → 1
	Ortografía	10 % → 1
	Orde e limpeza nos cadernos e traballos	10 % → 1
	Actitude e participación	10 % → 1
MATEMÁTICAS	Cálculo e operación	40 % → 4
	Comprensión e resolución de problemas	40 % → 4
	Orde e limpeza nos cadernos e traballos	10 % → 1
	Actitude e participación	10 % → 1
CIENCIAS NATURAIS E CIENCIAS SOCIAIS	Comprensión e exposición dos conceptos básicos	40 % → 4
	Realización dos exercicios e actividades	40 % → 4
	Orde e limpeza nos cadernos e traballos	10 % → 1
	Actitude e participación	10 % → 1
EDUCACIÓN PLÁSTICA	Comprensión e exposición dos conceptos básicos	40 % → 4
	Realización dos exercicios e actividades	40 % → 4

	Orde e limpeza nos cadernos e traballos	10 % → 1
	Actitude e participación	10 % → 1
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	Expresión oral e escrita de emocións, sentimentos, ...	40 % → 4
	Comprensión de conceptos básicos	30 % → 3
	Participación e actitude	30 % → 3

9.3 Directrices e instrumentos para a realización da avaliación inicial

Durante as primeiras semanas do curso, levarase a cabo a avaliación inicial do alumnado para:

- Valorar o nivel de habilidades e de coñecementos previos que ten o alumnado respecto aos obxectivos previstos para o curso, para personalizar o proceso de ensino - aprendizaxe e ofrecer unha atención individualizada ao alumnado segundo as súas necesidades.

Mediante a observación directa das actividades realizadas na aula, tanto orais como escritas, valorarase:

- nas linguas → a expresión oral e o vocabulario, a lectura, a comprensión lectora, a comprensión oral e a escritura.
- en Matemáticas → dominio das operacións básicas (suma, resta e multiplicación), comprensión da linguaxe matemática, resolución de problemas,
-

9.4 Criterios de promoción

PROMOCIONA:

- a) Todo o alumnado que supere os mínimos nas distintas áreas cunha cualificación positiva.
- b) Todo o alumnado que repetiu un curso na etapa de E. Primaria
- c) O alumnado que teña unha área suspensa.
- d) Alumnado con dúas áreas suspensas, sempre e cando as dúas ou unha delas non sexan instrumentais.

NON PROMOCIONA:

- a) Alumnado con tres áreas suspensas e que non estean repetindo curso.
- b) Alumnado con dúas áreas instrumentais suspensas (lingua galega, lingua castelá, matemáticas)

En caso de dúas áreas suspensas, a decisión de promoción ou non promoción dun alumno/a adoitarase do seguinte modo:

1. Se se considera que pode seguir o ritmo do grupo ou progresar nos estudos do curso seguinte.
2. A actitude positiva do alumno/a e o esforzo empregado en progresar nas aprendizaxes, superar dificultades e superar erros.
3. A oportunidade da repetición para reforzar as aprendizaxes básicas.
4. A conveniencia ou non da separación do alumno/a do grupo, coas repercusións positivas ou negativas que esta medida poida ocasionar.
5. Tendo en conta o benestar emocional do alumno/a.
6. asesoramento do Departamento de Orientación do centro.

Non obstante, cada alumno e alumna é un caso particular, de forma que a aplicación dos criterios de promoción será flexible e valorando obxectivamente as características, posibilidades e intereses do alumnado en relación co que se considera a mellor opción para que acade as finalidades da etapa.

9.5 Actividades de recuperación e os reforzos

As actividades de recuperación e os reforzos serán froito do consenso e colaboración dos distintos especialistas e mestres que presten apoio na aula:

- especialista de Audición e Linguaxe (A.L.)
- especialista en Pedagogía terapéutica (P.T.)
- Departamento de Orientación (facilitando material e asesoramento) naqueles casos en que as necesidades dos alumnos así o requiren.
- mestres de apoio na aula,
- mestre/a de reforzo (contratos-programa)

Co alumnado que presenta dificultades pequenas e que non requiren a intervención dos especialistas de PT ou AL, levarase a cabo un seguimento individualizado.

No caso de que nun alumno/a se detecten necesidades educativas especiais, recollerase no seu expediente persoal unha copia da valoración psicopedagóxica, os apoios e as medidas curriculares que fosen necesarias.

O profesorado con dispoñibilidade horaria fará os apoios dentro da aula que o departamento de orientación e xefatura de estudos establezan (tendo en conta as necesidades de apoio de todo o centro e a dispoñibilidade horaria do profesorado).

10 MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Toda a práctica educativa estará enfocada á atención da diversidade. A escola, como a sociedade, acolle diversidade de persoas con características e necesidades propias. Teremos en conta a diversidade do alumnado para facer un ensino individualizado e personalizado, adaptándonos ás características propias de cada alumno. Traballaremos, pois, tendo en conta esa diversidade adoptando as seguintes medidas:

- Manteremos unha comunicación e relación frecuente e clara coas familias ía mellor maneira de coñecer as necesidades do alumnado.
- Empregaremos distintos estilos de aprendizaxe á hora de planear tarefas, favorecendo o desenvolvemento de todas as habilidades e intelixencias do alumnado para favorecer a integración e a inclusión de todo o alumnado.
- Partiremos do nivel de cada alumno.
- Prestaremos atención individualizada sempre que sexa posible.
- Traballaremos as emocións con todo o grupo-clase, facéndoos pensar e dialogando ao remate das tarefas sobre o que saíu ben e o que saíu mal e buscando xuntos propostas de mellora.
- Utilizaremos estratexias para controlar e mellorar a conduta:
  - Amosando unha actitude tolerante, flexible e paciente.
  - Actuar como un modelo de conduta reflexiva.
  - Evitar as recriminacións verbais, corrixir en privado e felicitar en público.
  - Ignorar os comportamentos e as chamadas de atención que non sexan moi molestos.
  - Permitir momentos de descanso, como levantarse, borrar o encerado, repartir cadernos.
  - Establecer consignas non verbais co alumnado para advertilo do incumprimento dalguna norma.
  - Evitar a acusación, ridiculización, etiquetaxe moral ou estigmatización
  - Anticiparse e prever situacións que poidan presentar problemas
  - Realizar entrevistas periódicas individuais co alumnado sobre o seguimento e motivación da conduta, que nos poden servir tamén para detectar algún tipo de acoso escolar.
  - Facer un seguimento do seu traballo.
  - Favorecer a súa integración cando a conduta é a adecuada e que os ignoren cando se portan mal.
  - Chegar a acordos con contratos de conduta adaptados á súa idade.
  - Retirar da mesa calquera obxecto que poida servir de distracción.

11 ACCIÓNS E CONTRIBUCIÓNS AOS DISTINTOS PLANS E PROXECTOS

11.1 Acciões de contribución ao proxecto lector

A **lectura** ocupa un lugar destacado neste curso e é prioritario para nós levar a cabo actividades de animación á lectura.

- Diariamente facer lectura en voz alta, tanto o mestre/a como o alumnado, de textos que nos parezan interesantes e logo comentalos.
- Todos os días adicarlle un tempo á lectura silenciosa na aula, podendo aproveitar enunciados de actividades individuais en calquera materia que nos pareza conveniente.
- Renovación periódica de libros e outro material impreso (carteis, murais, mapas), que inciten á súa lectura.
- Realización de libros (contos libres ou dirixidos, individuais ou de grupo, de poemas, de adiviñas, de trabalinguas) que poden ser de creación propia ou de recollida de información dos nosos pobos.
- Realización de murais e carteis que recollan normas ortográficas e palabras que nos interesan resaltar pola súa ortografía ou vocabulario.
- Xogos de palabras, orais e escritos: palabras encadeadas, teléfono estropeado, adiviñar palabras...
- Lecturas en soporte dixital.
- Lectura da prensa na aula (na PDI ou impresa)
- Papel que desempeña a biblioteca do centro| o grupo-clase, coma todos os outros grupos do centro, ten un día asignado para ir na hora do recreo á biblioteca. Poden levar libros da biblioteca para a casa mediante o sistema de préstamo. Tamén teñen unha sesión semanal para ir coa persoa titora á biblioteca, para ler ou buscar algún libro que lles interese.
- Mochilas viaxeiras| Ofrecen a oportunidade de ler a toda a familia, resaltando así o papel que esta ten na motivación ante a lectura. Faise por semanas e seguindo a orde de lista.
- O grupo-clase participará nas actividades que se propoñan desde o Equipo de Biblioteca, EDLG, EACE,... para a mellora da competencia lectora.

11.2 Acciões de contribución ao plan tic

- Visionado de programas audiovisuais para atopar e seleccionar información sobre os temas traballados.
- Empregar programas educativos para practicar e reforzar os contidos traballados.
- Usa un procesador de textos para presentar algúns traballos.
- Facer presentacións dixitais para presentar algún traballo de investigación
- Coñecer o uso do correo electrónico.
- Coñecer e usar a web do centro como medio de información e publicación.
- Coñecer e manexar a aula virtual do centro.
- Coñecer e manexar programas necesarios para un bo aproveitamento da aula virtual e do ensino Online.
- Coñecer o programa Webex para facer videoconferencias co profesorado
- Coñecer aspectos básicos do protocolo de protección de datos e mostrar unha actuación responsable con respecto aos demais na rede.
- Coñecer e respectar os dereitos de autor e o uso responsable dos materiais que se atopan na rede.
- Facer un uso responsable de Internet.

11.3 Acciões de contribución ao plan de convivencia

A convivencia é un obxectivo formativo e fundamental no proceso educativo.

Este obxectivo acádase a través da:

- Xestión do grupo.
- Solución de conflitos, normas...de casos reais que se presentan dentro e fóra da aula.
- Debates que suxiran procesos de reflexión, sobre casos reais e hipotéticos.
- Planificación e revisión de normas de conduta.
- Chegar a acordos coas familias e especificar en que nos comprometemos a axudar para facilitarlle o proceso educativo ao alumnado.
- Criterios educativos comúns, sobre todo en hábitos de traballo, alimentación e hixiene.
- Establecemento de modelos coherentes de comportamento
- Reforzo do papel da escola.
- Coordinación permanente para a realización de actividades dentro e fóra da aula:
- Favorecer nas horas de lecer, tanto dentro como fóra da aula, nos recreos, por exemplo, actividades que propicien a socialización e o trato e respecto entre iguais.

Á hora de tratar comportamentos anómalos e/ou disruptivos contémpanse as seguintes actuacións:

- Amosar unha actitude tolerante, flexible e paciente.
- Actuar como un modelo de conduta reflexiva.
- Evitar as recriminacións verbais, corrixir en privado e felicitar en público.
- Ignorar os comportamentos e as chamadas de atención que non sexan moi molestos.
- Anticiparse e prever situacións que poidan presentar problemas adxudicándolle tarefas de responsabilidade (por exemplo, mandalo a un recado a outro lugar fóra da aula) que permitan a súa mobilidade e que faga que esqueza o capricho/rabieta.
- Evitar a acusación, ridiculización, etiquetaxe moral ou estigmatización, por parte dos demais hacia el/ela.
- Realizar entrevistas periódicas individuais con el/ela, sobre o seguimento e motivación da conduta, que nos poden servir tamén para detectar o nivel de integración dentro do grupo.
- Facer un seguimento das súas condutas, anotándoas todas tal e como se produciron.
- Favorecer a súa integración cando a conduta é a axeitada e conseguir que os demais o ignoren cando se porta mal.
- Chegar a acordos con contratos de conduta adaptados á súa idade.
- Retirar da mesa calquera obxecto que poida servirle de distracción.
- Estar o máis próximo a el/ela posible.

De non dar resultado todo isto, poñerase en marcha a aula de convivencia, á que debe acudir tras facer un informe detallado desta decisión.

11.4 Accións de contribución ao proxecto lingüístico

Esta programación didáctica contribúe ao proxecto lingüístico do centro desenvolvendo no alumnado as seguintes capacidades:

- Adquisición de vocabulario que favoreza unha mellor comunicación lingüística.
- Mellora da comunicación e expresión oral tanto en calquera das linguas oficiais da comunidade así como na lingua estranxeira,
- Mellora da comprensión oral e escrita en calquera das linguas obxecto de estudo nesta etapa educativa,
- Adquisición de destrezas na expresión escrita en calquera das linguas obxecto de estudo,
- Interese pola literatura a través dos distintos xéneros literarios,
- gusto pola lectura
- Interese por coñecer aspectos da tradición oral e a súa importancia
- Enriquecemento cultural do alumnado,
- Respecto polas dúas linguas da súa comunidade así como pola lingua estranxeira

A través das seguintes actividades tipo:

- Copia significativa de textos adaptados ao nivel do alumnado.
- Ditados.

- Resumos
- Redacción de textos de diversa tipoloxía.
- Lectura en voz alta
- Actividades de comprensión lectora enfocadas a que teñan a necesidade de esforzarse en comprender.
- Diálogos
- Dramatizacións
- Exposicións orais en todas as áreas
- Debates
- Xogos que impliquen o respecto da quenda
- Memorización de cancións, trabalinguas, papeis en obras teatrais, refráns populares, ...

12 ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Estas actividades tamén se verán afectadas pola situación que vivimos. Levaranse a cabo solo aquelas nas que a distancia entre o alumnado sexa o mínimo requirido para salvagardar a súa saúde. Estarán supeditadas á evolución da pandemia na nosa zona.

13 OBLXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE NAS DIFERENTES ÁREAS

13.1 CIENCIAS DA NATUREZA

13.1.1 Obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA				
b e h i	B1.1. Iniciación á actividade científica. B1.2. Emprego de diferentes fontes de información. B1.3. Lectura de textos propios da área. B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados. B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). Xestión de ficheiros.	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo predicións sobre sucesos naturais, integrando datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	CCL CSIEE CAA CD CMCT
			CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CCL CMCT
			CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc).	CCL CSIEE CMCT CD
			CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	CMCT CAA CCL
b h	B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	CSIEE CAA CMCT

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b c e g h i	<p>B1.7. Traballo individual e cooperativo.</p> <p>B1.8. A igualdade entre homes e mulleres. A conduta responsable.</p> <p>B1.9. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos. Toma de decisións: criterios e consecuencias.</p> <p>B1.10. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.</p> <p>B1.11. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro.</p> <p>B1.12. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.</p> <p>B1.13. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.</p> <p>B1.14. Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e o seu poder de adicción.</p>	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais	<p>CNB1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.</p> <p>CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.</p>	<p>CAA</p> <p>CSC</p> <p>CMCT</p> <p>CSIEE</p> <p>CMCT</p> <p>CSC</p> <p>CD</p> <p>CAA</p>
a b c e g	B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.	B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>
			CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	<p>CCL</p> <p>CMCT</p> <p>CSC</p> <p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 2 - O SER HUMANO E A SAÚDE				
e h	B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento. B2.2. Anatomía e fisioloxía. B2.3. Células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas. B2.4. Diferentes tipos de células. Os virus e as bacterias.	B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.	CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.	CMCT
e h	B2.5. As funcións vitais no ser humano. B2.6. Función de relación (órganos dos sentidos, sistema nervioso e aparello locomotor). B2.7. Función de nutrición (aparellos respiratorio, dixestivo, circulatorio e excretor). B2.8. Función de reprodución (aparello reprodutor).	B2.2. Coñecer o funcionamento de células, tecidos, órganos, aparellos, sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, coidados etc.	CNB2.2.1. Identifica e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	CMCT CCL
a b c d h k m	B2.9. Saúde e enfermidade. B2.10. Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano. B2.11. Hábitos saudables para previr enfermidades. B2.12. Trastornos alimenticios. B2.13. Efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. B2.14. Tipos de dietas. B2.15. Análise de etiquetas de produtos. B2.16. Avances da ciencia que melloran a saúde e a vida. B2.17. Coñecemento de actuacións básicas de pri-	B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables e coñecendo as repercusións para a saúde.	CNB2.3.1. Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo. CNB2.3.2. Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e detectar os riscos para a saúde. CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	CMCT CCL CSC CMCT CCL CAA CSC CMCT CAA CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	meiros auxilios.		CNB2.3.4. Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicina, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.).	CMCT CCL CSC
			CNB2.3.5. Coñece técnicas de primeiros auxilios, en situacións simuladas e reais.	CMCT CSC
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS				
e h	B3.1. Seres vivos, seres inertes. Diferenciación. B3.2. Organización e estrutura dos seres vivos: células, tecidos: tipos; órganos; aparellos e sistemas: principais características e funcións.	B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas: identificando as principais características e funcións.	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	CCL CMCT
e h l	B3.3. Os seres vivos: características, clasificación e tipos. B3.4. Os animais vertebrados e invertebrados, características e clasificación. B3.5. As plantas: estrutura e fisioloxía. A fotosíntese e a súa importancia para a vida na Terra.	B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	CNB3.2.1. Identifica as características e clasifica os seres vivos: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos. Outros reinos.	CMCT
			CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas.	CMCT CAA
			CNB3.2.3. Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra.	CMCT CCL
a e h l	B3.6. As relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas. Características e compoñentes dun ecosistema. B3.7. Ecosistemas: pradería, poza, lagoa, bosque,	B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto	CNB3.3.1. Investiga e explica as relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas. CNB3.3.2. Recoñece e explica algúns ecosistemas: pradería, charca, bosque, litoral e cidade e os seres vivos que neles habitan.	CMCT CCL CMCT

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
i o	litoral e cidade e os seres vivos. A biosfera, diferentes hábitats dos seres vivos. B3.8 Hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos. B3.9. Uso de medios tecnolóxicos para o estudo dos seres vivos. B3.10. Interese pola observación e polo estudo riguroso de todos os seres vivos. B3.11. Uso da lupa para a observación científica.	e coidado cara aos seres vivos.		CCL
			CNB3.3.3. Observa e identifica diferentes hábitats dos seres vivos facendo fincapé no coidado destes e nomea algunhas causas de extinción de especies.	CMCT CSC
			CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	CMCT
			CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados, comunicando de xeito oral e escrito os resultados.	CMCT CCL CD CAA
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA				
e h	B4.1. Concepto de enerxía. Diferentes formas de enerxía. A luz como fonte de enerxía. B4.2. Electricidade: a corrente eléctrica. Circuitos eléctricos. Magnetismo: o magnetismo terrestre. O imán: o compás. B4.3. Os cambios de estado. As reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.	B4.1. Coñecer leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.	CNB4.1.1. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.	CMCT CAA CSIEE
			CNB4.1.2. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	CMCT CAA CSIEE
e h	B4.4. Fontes de enerxía e materias primas: a súa orixe. Enerxías renovables e non renovables.	B4.2. Coñecer as características das fontes de enerxía e materias primas renovables e non renovables e relacionalas co desenvolvemento	CNB4.2.1. Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química.	CMCT CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>B4.5. Fontes de enerxías renovables e non renovables. O desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.</p> <p>B4.6. Utilidade dalgúns avances, produtos e materiais para a sociedade.</p>	enerxético e sostible.	CNB4.2.2. Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.	<p>CMCT</p> <p>CSC</p> <p>CCL</p>
e h	<p>B4.7. Planificación e realización de experiencias diversas para estudar as propiedades de materiais de uso común e o seu comportamento diante da luz, o son, a calor, a humidade e a electricidade.</p> <p>B.4.8. Predición de cambios no movemento ou na forma dos corpos por efecto das forzas.</p>	B4.3. Planificar e realizar sinxelas investigacións para estudar o comportamento dos corpos diante das forzas, a luz, a electricidade, o magnetismo, a calor ou o son.	CNB4.3.1. Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achesgas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido.	<p>CAA</p> <p>CMCT</p> <p>CSIEE</p> <p>CCL</p>
			CNB4.3.2. Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais.	<p>CMCT</p> <p>CCL</p>
e h	<p>B4.9. Observación dalgúns fenómenos de natureza eléctrica e os seus efectos (luz e calor).</p> <p>B4.10. Atracción e repulsión de cargas eléctricas.</p> <p>B4.11. Separación de compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.</p> <p>B4.12. Reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p> <p>B4.13. Normas de prevención de riscos.</p>	B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia.	CNB4.4.1 Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.	CMCT
			CNB4.4.2. Separa os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.	CMCT
			CNB4.4.3. Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p> <p>CCL</p> <p>CD</p>
			CNB4.4.4. Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	<p>CMCT</p> <p>CAA</p>
			CNB4.4.5. Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.	CMCT

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CSC
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS				
e h	B5.1. Máquinas e aparellos. Tipos de máquinas na vida cotiá e a súa utilidade. B5.2. Análise de operadores e emprego na construción dun aparello.	B5.1. Coñecer os principios básicos que rexen as máquinas e os aparellos.	CNB5.1.1. Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaaas segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan.	CMCT CAA
			CNB5.1.2. Observa, identifica e describe algúns dos compoñentes das máquinas.	CMCT CCL
			CNB5.1.3. Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.	CMCT CSC
g h j	B5.3. Construción de estruturas sinxelas que cumpran unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas.	B5.2. Planificar a construción de obxectos e aparellos cunha finalidade previa, empregando fontes enerxéticas, operadores e materiais apropiados, realizando o traballo individual e en equipo e proporcionando información sobre que estratexias se empregaron.	CNB5.2.1 Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.)	CMCT CAA CSIEE
e h	B5.4. A electricidade no desenvolvemento das máquinas. B5.5. Elementos dos circuitos eléctricos. B5.6. Efectos da electricidade. B5.7. Condutores e illantes. B5.8. A relación entre electricidade e magnetismo.	B5.3. Realizar experiencias sinxelas para coñecer as leis básicas que rexen a transmisión da corrente eléctrica.	CNB5.3.1. Identifica os elementos dun circuito eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade.	CMCT CSIEE CCL
			CNB5.3.2. Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo.	CMCT
e h	B5.9. A ciencia: presente e futuro da sociedade. B5.10. Beneficios e riscos das tecnoloxías e produtos.	B5.4. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos.	CNB5.4.1. Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.	CCL CMCT CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	B5.11. Importantes descubrimentos e inventos.		CNB5.4.2. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	CMCT CCL CSC CCEC

13.1.2 Temporización, grao mínimo e criterios de cualificación para cada estándar de aprendizaxe

CIENCIAS DA NATUREZA			SEXTO		
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DO ESTÁNDAR	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMPORIZACIÓN		
			1º T	2º T	3º T
CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	Busca, selecciona e organiza información; obtén conclusións, argumentaas e exponas con claridade; relaciona as súas conclusións con aplicacións prácticas da vida cotiá.	Escala de observación. Probas obxectivas.	X	X	X
CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Utiliza adecuadamente o vocabulario nas súas exposicións e traballos.	Lista control. Probas obxectivas.	X	X	X
CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).	Utiliza adecuadamente o vocabulario nas súas exposicións e traballos.	Lista control. Probas obxectivas.	X	X	X
CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	Busca, selecciona e organiza información a partir de textos e imaxes para completar as súas actividades e responder preguntas.	Escala de observación.	X	X	X
CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	Busca, selecciona e organiza información; obtén conclusións, argumentaas e exponas con claridade; relaciona as súas conclusións con aplicacións prácticas da vida cotiá.	Escala de observación.	X	X	X
CNB1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a re-	Realiza proxectos de investigación científica de forma individual ou cooperativa, achegando a información de diversas fontes, seguindo	Escala de observación.		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

solución pacífica de conflitos.	as fases de identificación do obxectivo, planificación e elaboración.				
CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	Emprega de maneira adecuada os materiais de traballo e as tecnoloxías da información e comunicación.	Escala de observación.		X	X
CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	Realiza experiencias sinxelas e pequenas investigacións, relacionadas cos aparellos respiratorio e dixestivo, coa saúde e coa alimentación.	Lista control. Probas obxectivas	X		
CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	Realiza un informe do experimento. Busca en Internet animacións relacionadas coa circulación do sangue, e información sobre o primeiro transplante de corazón; a mostra e exponas con precisión. Infórmase e escribe un traballo sobre a doazón de órganos.	Lista de control. Escala de observación.		X	
CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.	Recoñece e nomea os diversos aparellos que interveñen na nutrición e explica os procesos que ocorren en cada un deles.	Lista control. Probas obxectivas	X	X	
CNB2.2.1. Identifica e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	Describe as funcións dos aparellos e dos diversos órganos que interveñen na nutrición. Identifica e describe as principais características do aparello dixestivo e do proceso da dixestión. Identifica e describe as principais características do aparello respiratorio e os seus órganos.	Lista control. Probas obxectivas	X	X	
CNB2.3.1. Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo.	Valora a importancia de levar un estilo de vida saudable. Identifica e expón as prácticas saudables relacionadas coa nutrición. Comprende a necesidade de coidado do corpo humano para sentirse saudable, evitando o consumo de produtos nocivos.	Lista control. Probas obxectivas	X	X	
CNB2.3.2. Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e detectar os riscos para a saúde.	Coñece os principios dunha dieta saudable. Identifica os elementos dunha dieta equilibrada. Elabora unha dieta semanal saudable.	Escala de actitudes.		X	
CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	Recoñece os efectos nocivos do tabaco no noso organismo.	Escala de actitudes		X	

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

CNB2.3.4. Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicina, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.).	Busca información sobre o primeiro transplante de corazón e fai unha exposición oral.	Escala de observación.	X	X	
CNB2.3.5. Coñece técnicas de primeiros auxilios, en situacións simuladas e reais.	Sabe como reaccionar ante unha urxencia e como actuar ata que a persoa é atendida por un sanitario.	Escala de observación.	X	X	X
CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	Coñece e explica que é unha célula e as súas partes, sinalando as semellanzas e diferenzas entre as células animais e as células vexetais. Identifica a estrutura dos seres vivos e describe os tecidos, os órganos, os sistemas, os aparellos e os organismos, diferenciando entre os tecidos animais e os tecidos vexetais.	Lista control. Probas obxectivas	X	X	
CNB3.2.1. Identifica as características e clasifica os seres vivos: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos. Outros reinos.	Coñece a importancia e as características dos fungos, explícaa e compara os fungos cos cogomelos e cos animais. Describe os seres pertencentes ao reino dos protistas, sinalando as diferenzas e as semellanzas entre os protozoos e as algas, e explicando a relación entre os protistas e as persoas. Coñece as características do reino das bacterias, explícaa e analiza a súa relación coas persoas. Describe as características xerais dos virus e os seus efectos nas persoas.	Lista control. Probas obxectivas	X	X	
CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas.	Recoñece a importancia de consultar guías de cogomelos.	Escala de observación.	X	X	
CNB3.2.3. Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra.	Describe a fotosíntese e valora a súa importancia para todos os seres vivos.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	
CNB3.3.1. Investiga e explica as relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas.	Identifica e describe as relacións de alimentación entre os seres vivos.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	
CNB3.3.2. Recoñece e explica algúns ecosistemas: pradería, charca, bosque, litoral e cidade e os seres vivos que neles habitan.	Diferencia medio ambiente de ecosistema. Diferencia elementos que forman parte do ecosistema e os que son fabricados polas persoas. Recoñece diferentes ecosistemas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X		
CNB3.3.3. Observa e identifica diferentes hábitats dos seres vivos facendo fincapé no coidado destes e nomea algunhas causas de extinción de especies.	Toma precaucións para que os seres vivos que lle serven de alimento poidan seguir reproducíndose nos casos posibles, como deixando caer as esporas dos cogomelos. Busca información sobre os lugares de Galicia onde se recollen cogomelos.	Escala de observación.	X		

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	Usa medios para a observación científica.	Escala de observación.		X	X
CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados, comunicando de xeito oral e escrito os resultados.	Observa imaxes sobre diferentes tecidos e células, clasifícaaas e debúxaas. Constrúe modelos, carteis explicativos e presentacións multimedia sobre as células. Elabora traballos escritos sobre a vida e as obras de científicos importantes.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CNB4.1.1. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.	Realiza e describe experiencias sinxelas sobre o almacenamento de enerxía mecánica e o seu aproveitamento en lanzamentos. Identifica, cita e explica situacións nas que interveñen as diferentes formas de enerxía. Describe os cambios de estado, provócaos con experimentos, explica as diferenzas entre os distintos cambios e pon exemplos para cada	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CNB4.1.2. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	Explica as reaccións químicas sinxelas, analizando as diferenzas entre oxidacións e combustións. Fai pan en colaboración cun adulto para experimentar coa fermentación.	Lista control. Probas obxectivas		X	X
CNB4.2.1. Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química.	Describe como se obtén algunhas da formas de enerxía máis utilizadas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CNB4.2.2. Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.	Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CNB4.3.1. Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido.	Realiza e describe experiencias sinxelas sobre o almacenamento de enerxía mecánica e o seu aproveitamento en lanzamentos.	Escala de observación		X	X
CNB4.3.2. Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais.	Busca información e explica os resultados sobre aplicacións prácticas dos efectos de dilatación e aumento de temperatura que produce a calor sobre os corpos.	Escala de observación		X	X
CNB4.4.1 Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.	Describe os cambios de estado, próbaos con experimentos, explica as diferenzas entre os distintos cambios e pon exemplos para cada	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

	caso.				
CNB4.4.2. Separa os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.	Explica o que é materia, substancia pura, mestura heteroxénea, mestura homoxénea e aliaxe. Explica o proceso a seguir para separar os compoñentes de distintas mesturas, que se dan na vida cotiá, mediante os métodos adecuados. Separa mesturas, mediante os métodos adecuados; explica como o fai e ofrece posibilidades de cambio na orde dos procesos seguidos, se é posible.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CNB4.4.3. Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.	Investiga, realiza hipóteses e experiencias sinxelas, relacionadas coa vida cotiá, nas que se producen reaccións; expón as súas conclusións, explicándoas con argumentos e xustificándoas.	Lista de control. Escala de observación.		X	X
CNB4.4.4. Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	Explica o que é unha reacción química. Identifica e expón as principais características da combustión, da oxidación e da fermentación.	Lista de control. Escala de observación		X	X
CNB4.4.5. Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.	Busca información e explica os resultados sobre aplicacións prácticas dos efectos de dilatación e aumento de temperatura que produce a calor sobre os corpos.	Lista de control. Escala de observación		X	X
CNB5.1.1. Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaaas segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan.	Identifica segundo o grao obxectos coas máquinas simples.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
CNB5.1.2. Observa, identifica e describe algúns dos compoñentes das máquinas.	Describe o funcionamento de algunha máquina sinxela.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CNB5.1.3. Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.	Identifica algunha das aplicacións das máquinas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CNB5.2.1 Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.)	Constrúe algunha estrutura sinxela.	Escala de observación			X
CNB5.3.1. Identifica os elementos dun circuíto eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade.	Identifica e representa os elementos dun circuíto eléctrico, diferenciando entre circuíto aberto e pechado e os seus efectos consecuentes; relaciona estes conceptos coas súas aplicacións prácticas na vida cotiá. Constrúe un circuíto eléctrico sinxelo.	Escala de observación. Escala de actitudes.			X

CNB5.3.2. Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo.	Identifica as principais características dos imáns. Explica e define o magnetismo e, en concreto, o magnetismo terrestre. Explica o que é a corrente eléctrica, como se transmite e algúns efectos da electricidade. Investiga e describe a relación entre electricidade e magnetismo, indicando exemplos sinxelos sobre os efectos que provoca a corrente eléctrica ao circular por determinados obxectos de uso cotián.	Lista control. Probas obxectivas. Test		X	X
CNB5.4.1. Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.	Coñece a Thomas Edison e identifícao como o inventor da lámpada. Explica o que supuxo o invento da lámpada para o desenvolvemento social e científico. Busca información sobre descubrimentos importantes sobre a electricidade e o magnetismo; identifica aos seus autores e explica as súas achegas á ciencia.	Lista control. Probas obxectivas. Test		X	X
CNB5.4.2. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	Coñece e explica diferentes avances da ciencia no fogar e na vida e como melloraron diferentes aspectos. Valora e refire o uso e consumo responsable dos aparellos para o respecto e o coidado do medio natural e a sustentabilidade da vida.	Escala de observación. Escala de actitudes.	X	X	X

13.1.3 Actividades tipo

Empregaremos diferentes tipos de actividades:

- Actividades de introdución motivación, que introducen ó alumnado no que han de aprender, como poden ser os debates, a presentación de murais, as lecturas motivadoras ou a presentación de material ou obxectos relacionados co tema a tratar...
- Actividades de coñecementos previos, que realizamos para coñecer o que saben dos contidos a traballar, que se realizarán mediante debates ou realización de probas escritas.
- Actividades de desenvolvemento, que permiten coñecer os novos contidos: as recollidas no libro de texto, ditados en diferentes linguas, debuxos alusivos á temática traballada, redaccións, fichas de ampliación...
- Actividades de consolidación, que relacionan o que sabían co aprendido, con vistas a consolidar as aprendizaxes.
- Actividades de reforzo e recuperación, programadas para o alumnado que non alcanzou os mínimos esixibles. Entre as que destacan a realización de fichas de reforzo para a área a traballar, o traballo en equipo con algún compañeiro/a que o guíe e motive nos seus avances...
- Actividades de ampliación, enfocadas ó alumnado que superou amplamente as actividades propostas; para elo botaremos man do material de ampliación presente na aula (dvds, cds interactivos, fichas..), libros de lectura e actividades interactivas en rede.

Se se considera preciso poderanse establecer tarefas de reforzo dos contidos aprendidos para realizar na casa. Ademais, enviaranse para casa as tarefas que por falta de tempo ou traballo do neno/a non se rematasen na aula logo dun tempo prudencial para a súa realización.

13.1.4 Plan de reforzo e recuperación

- Con este tipo de actividades tentarase dar resposta ás diferentes dificultades que dentro do proceso de ensinanza aprendizaxe observemos nos alumnos/as. Teremos en conta que cada alumno ten distintas necesidades educativas que poden ser debidas a factores moi diversos: etapa de desenvolvemento madurativo, motivación, intereses, estilos de aprendizaxe, procedencia, orixe, etc.

Por este motivo, utilizaremos:

- Actividades de comprensión lectora.
- Actividades de reforzo oral e escrito dos contidos que representen maior dificultade.
- Actividades de reforzo de cada unha das unidades.
- Actividades de ampliación de cada unidade.
- Actividades de repaso dos contidos traballados no trimestre.

Todos aqueles alumnos/as que o precisen, recibirán apoio do Departamento de Orientación e concretamente dos especialistas de Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe, os que elaborarán diferentes plans personalizados dependendo das características individuais de cada estudante.

13.1.5 Aprendizaxes non adquiridas o curso pasado

- CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.
- CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.
- CNB4.2.1. Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo.
- CNB4.2.2. Describe a diferenza entre masa e volume.
- CNB4.2.3. Identifica e explica as principais características
- CNB4.3.1. Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.

13.1.6 Metodoloxía

De forma xeral as estratexias didácticas que empregaremos terán como obxectivo principal facilitar:

- O tránsito desde a formación de conceptos e a aplicación de procedementos no ámbito escolar , ao seu uso en diferentes contextos e situacións, fundamental no desenvolvemento das competencias básicas.
- A actividade constante do alumno e o fomento da lectura como ferramentas básicas da aprendizaxe autónoma, necesarios para levar a cabo tarefas máis complexas.
- A conexión co nivel de desenvolvemento real dos alumnos atendendo as súas diferenzas individuais.
- Un clima afectivo rico en vivencias e valores que lle permitan incorporalos as súas condutas persoais.
- O progreso do xeral ao particular tendo presente a transversalidade do currículo e o desenvolvemento das competencias básicas.

- O espírito de grupo co exercicio da participación e cooperación.

Tendo en conta os obxectivos anteriores e partindo de que, non todos coñecemos o mesmo en cada momento, que hai influencias sobre o coñecemento que proveñen das experiencias previas e de que, o coñecemento é o resultado da interacción entre as experiencias previas e as situacións novas, os principios metodolóxicos que se seguirán son os seguintes:

- Partir do nivel de desenvolvemento do alumnado: o punto de partida será o dos coñecementos previos que ten o alumno /a sobre a unidade a tratar. Isto farase sempre favorecendo que respecten as quendas de palabra e a participación de todos os alumnos/as fomentando a colaboración entre eles.
- Reforzar os conceptos previos máis débiles e sensibles
- Tratar de asegurar aprendizaxes construtivas e significativas buscando que o alumnado relacione e integre os contidos e os materiais novos cos que xa posuían .
- Favorecer a aprendizaxe autónoma.
- Potenciar a actividade reflexiva e o pensamento crítico.
- Potenciar a lectura e o tratamento da información como estratexia de aprendizaxe.
- Considerar o progreso pero tamén o erro materias para xerar o desenvolvemento da realidade coma un todo nos alumnos/as.
- Antepón a comprensión fronte a memorización dos contidos.
- Utilizar unha linguaxe sinxela, clara e estruturada na presentación dos novos contidos.
- Impulsar a relación entre iguais proporcionando pautas que permitan a coordinación de intereses, toma de decisións colectivas e a superación de conflitos mediante o diálogo.

A intervención do profesor será activa como algo natural no proceso de aprendizaxe.

Enfoque global das diferentes e reflexiva e axustarase ao nivel que mostra o alumno/a debendo avaliar o que fai, axudalo/a na interacción cos demais, contextualizar as actividades e dar significados comprensibles, promover estratexias de comunicación, potenciar estratexias de aprendizaxe xa adquiridas e admitir o erro. Tamén será motivadora xa que consideramos que é fundamental partir dos intereses, necesidades e expectativas dos alumnos.

13.2 CIENCIAS SOCIAIS

13.2.1 Obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS				
e h	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias sociais.	B1.1.Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (dirc-	CSB1.1.1.Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCT

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	B1.2.Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	tas e indirectas)		CCL CD
e h i	B1.3.Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións. B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes. B1.5.Técnicas de traballo intelectual.	B1.2.Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais.	CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	CD CAA CCL CMCT CSC
			CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	CD CAA CCL CMCT CSC
e h b i o	B1.6.Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo. B1.7.Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa. B1.8.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.	B1.3.Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	CSB1.3.1.Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.	CCL CAA CMCT CSC
			CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	CCL CAA CMCT CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
h b i	B1.9.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información.	B1.4.Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.	CSB1.4.1.Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social e histórico.	CAA CD CSIEE CSC CCL CMCT
h b	B1.10.Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.	B1.5.Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.	CSB1.5.1.Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CSC CAA CSIEE
			CSB1.5.2.Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.	CSC CAA
a h i	B1.11. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante.	B1.6.Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	CSB1.6.1.Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	CSC CAA
a c	B1.12.Participación activa e construtiva na vida social.	B1.7.Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida social creando estratexias para resolver conflitos e empregando códigos de conduta xeralmente aceptados.	CSB1.7.1.Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros	CSC CAA
			CSB1.7.2.Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornos (escola, familia, barrio etc.)	CSC CAA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a h	B1.13.A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais.	B1.8.Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos.	CSB1.8.1.Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.	CSC CAA
b d	B1.14.Iniciativa emprendedora. Actividades de experimentación.	B1.9.Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.	CSB1.9.1.Amosa actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que lle rodean.	CSIEE CSC CAA
			CSB1.9.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CAA CSIEE
a b c	B1.15.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos.	B1.10.Desenvolver actitudes en cooperación e de traballo en equipo, así como o hábito de asumir novos roles nunha sociedade en continuo cambio.	CSB1.10.1.Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.	CSC CAA CSIEE
			CSB1.10.2.Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	CSC CAA CSIEE
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA				
h g e i	B2.1.Cartografía. Planos, mapas e planisferios. B2.2.Tipos de mapas: físicos, políticos e temáticos. B2.3. Escalas e signos convencionais dun mapa. B2.4.Técnicas de orientación no espazo. Elaboración dun itinerario de viaxe coa axuda de ferramentas dixitais.	B2.1.Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.	CSB2.1.1.Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	CMCT CAA
e g h	B2.5.O clima. Elementos e factores climáticos.	B2.2.Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores que o determinan.	CSB2.2.1.Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan	CMCT CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
eh	B2.6.A paisaxe: elementos que o forman, tipos de paisaxes. B2.7.Características dos principais paisaxes de España e de Europa	B2.3.Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que o compoñen e as características dos principais paisaxes de España e de Europa.	CSB2.3.1.Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade.	CMCT CCL CSC
eh	B2.8.A diversidade xeográfica das paisaxes de Europa: relevo, climas e hidrografía. B2.9. Utilización e consulta en sistemas de información xeográfica.	B2.4.Identificar as principais unidades de relevo de Europa, os seus climas e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.	CSB2.4.1.Localiza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima.	CMCT
			CSB2.4.2.Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.	CMCT CAA
abh	B2.10.A intervención humana no medio. Consumo responsable. Os problemas da contaminación. B2.11.O desenvolvemento sostible. B2.12. Elaboración dun plan de reciclaxe.	B2.5.Explicar a influencia do comportamento humano no medio natural, identificando o uso sostible dos recursos naturais propoñendo unha serie de medidas necesarias para o desenvolvemento sostible da humanidade, especificando os seus efectos positivos.	CSB2.5.1.Explica o uso sostible dos recursos naturais propoñendo e adoitando unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do noso planeta.	CSC CMCT CAA CCL
abh	B2.13.O cambio climático: causas e consecuencias.	B2.6. Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático.	CSB2.6.1 Explicar as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo.	CSC CMCT CAA CCL
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE				
ah	B3.1.A Unión Europea. B3.2.A organización económica, social, política e territorial da Unión Europea. Aproximación a algunhas características significativas dos países europeos a través dun proxecto cooperativo.	B3.1.Identificar a estrutura e os fins da Unión Europea, explicando algunhas vantaxes derivadas do feito de formar parte da Unión Europea.	CSB3.1.1.Explica que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos e localiza nun mapa os países membros e as súas capitais.	CSC CAA
			CSB3.1.2.Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo os seus símbolos e explicando en que consiste o mercado único e a zona euro.	CSC CCEC CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
d g h i	B3.3.Demografía e poboación. Variables demográficas. B3.4.Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación distribución espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación. B3.5.Representación gráfica de datos demográficos: as pirámides de poboación.	B3.2.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partir dos datos de poboación.	CSB3.2.1.Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente.	CSC CCL
			CSB3.2.2 Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	CMCT CSC CAA
d g o h	B3.6 Poboación de Europa: distribución e evolución.	B3.3.Distinguir as principais características española e europea, explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente.	CSB3.3.1.Describe as principais características da poboación española e europea.	CSC CCL
			CSB3.3.2.Explica o proceso da evolución da poboación en España e Europa e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.	CSC CCL CAA
			CSB3.3.3.Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea.	CSC CCL
			CSB3.3.4.Describe a densidade de poboación de España comparándoa mediante gráficos coa media da Unión Europea.	CSC CMCT
a d o h	B3.7.Os movementos migratorios: éxodo rural, a emigración a Europa, a chegada de emigrantes ao noso país, problemas actuais da poboación. Estudo dos movementos migratorios da familia.	B3.4.Describir os movementos migratorios da poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación.	CSB3.4.1.Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país.	CSC CCEC CCL
			CSB3.4.2.Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación: superpoboación, envellecemento, inmigración etc.	CSC CCEC
h o	B3.8.As actividades económicas e os sectores produtivos de España e Europa. B3.9.A produción de bens e servizos.	B3.5.Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas	CSB3.5.1.Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.	CSC CMTC
			CSB3.5.2.Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secunda-	CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		de España e Europa.	rio e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes	CCL
b h	B3.10.O consumo e a publicidade. Debates sobre a influencia da publicidade nas nosas prácticas diarias.	B3.6.Describir o funcionamento da publicidade e as súas técnicas distinguindo publicidade educativa e publicidade consumista.	CSB3 6.1.Valora con espírito crítico a función da publicidade e recoñece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos.	CSIEE CAA CSC
g h b	B3.11.Educación financeira. O diñeiro. O aforro. Elaboración dun presuposto persoal.	B3.7.Tomar conciencia do valor do diñeiro e dos seus usos mediante un consumo responsable e o sentido do aforro.	CSB3 7.1.Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles	CSIEE CAA CMCT CSC
			CSB3 7.2.Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno presuposto persoal.	CSIEE CAA CMCT CSC
			CSB3.7.3.Investiga sobre diferentes estratexias de compra, comparando prezos e recompilando información.	CSIEE CAA CMCT CSC
b h	B3.12.Empregabilidade e espírito emprendedor.	B3.8.Comprender os beneficios que ofrece o espírito emprendedor.	CSB3 8.1.Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade.	CSIEE CAA CSC
h	B3.13.A empresa. Actividade e funcións.	B3.9.Explica as características esenciais dunha empresa, especificando as diferentes actividades e formas de organización que poden desenvolver distinguindo entre os diferentes tipos de empresas.	CSB3.9.1.Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen ás actividades que desenvolven.	CSC CMCT
			CSB3.9.2.Describe diversas formas de organización empresarial.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CSC
			CSB3.9.3.Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a economía, ilustrando as definicións con exemplos.	CCL CSC
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO				
g h i o b	B4.1.As idades da historia: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación. Realización dun traballo expositivo seleccionando e clasificando distintas fontes (artísticas, literarias, gráficas, estatísticas, cartográficas, orais, etc.)	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas.	CSC CAA CCEC CCL CMCT
g h i	B4.3.O tempo histórico e a súa medida. B4.4.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo. Realización dunha liña do tempo que recolla os acontecementos históricos máis relevantes que marcan as idades da historia.	B4.2.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.	CSB4.2.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	CSC CMCT CAA CCEC
b d o h	B4.5.As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XIX. B4.6.España na Idade Contemporánea I: o século XIX. B4.7.As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XX. B4.8.España na Idade Contemporánea II: o século XX. Mulleres e homes relevantes na historia de España e Galicia. B4.9.España na Unión Europea. B4.10.O Mundo Actual. Realización de arquivos sobre temas de actualidade.	B4.3.Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	CSB4.3.1.Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España. CSB4.3.2.Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España describindo as principais características de cada unha delas. CSB4.3.3.Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.	CMCT CSC CCEC CMCT CSC CCEC CSC CCEC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CAA
			CSB4.3.4.Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais das distintas etapas da historia de España citando os seus representantes máis significativos.	CCEC CMCT CSC
			CSB4.3.5.Explica os principais acontecementos que se produciron durante o s. XIX e XX e que determinan a nosa historia contemporánea.	CSC CCEC CAA
			CSB4.3.6.Describe as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea.	CSC CCEC CAA
d o h	B4.11.Noso patrimonio histórico e cultural. B4.12.Patrimonio da Humanidade. Elaboración dunha guía sobre os sitios e lugares Patrimonio da Humanidade.	B4.4.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	CSB4.4.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	CSC CCEC CAA
			CSB4.4.2.Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e recoñece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.	CSC CCEC CAA
d o h	B4.13.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo.	B4.5.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	CSB4.5.1.Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	CSC CCEC CAA
			CSB4.5.2.Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	CSC CCEC CAA

13.2.2 Temporización, grao mínimo e instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe

CIENCIAS SOCIAIS			SEXTO		
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DO ESTÁNDAR	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMPORIZACIÓN		
			1º T	2º T	3º T
CSB1.1.1.Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Busca, selecciona e organiza información concreta.	Escala de observación	X	X	X
CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación.	Escala de observación	X	X	X
CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación	Escala de observación	X	X	X
CSB1.3.1.Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.	Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
CSB1.4.1.Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.	Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal.	Lista de control. Escala de observación	X	X	X
CSB1.5.1.Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Realiza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo.	Escala de observación	X	X	X
CSB1.5.2.Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.	Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable.	Escala de observación	X	X	X
CSB1.6.1.Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante.	Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante.	Escala de observación	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

te entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.					
CSB1.7.1.Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros	Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros.	Lista de control. Escala de observación	X	X	X
CSB1.7.2.Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornos (escola, familia, barrio etc.)	Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades.	Escala de observación	X	X	X
CSB1.8.1.Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.	Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos.	Escala de observación	X	X	X
CSB1.9.1.Amosa actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que lle rodean.	Amosa actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal.	Lista de control. Escala de observación	X	X	X
CSB1.9.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Escala de observación	X	X	X
CSB1.10.1.Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.	Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo.	Escala de observación	X	X	X
CSB1.10.2.Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	Planifica traballos en grupo.	Lista de control. Escala de observación	X	X	X
CSB2.1.1.Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	
CSB2.2.1.Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan	Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	
CSB2.3.1.Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade.	Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

CSB2.4.1.Localiza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima.	Localiza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	
CSB2.4.2.Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.	Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	
CSB2.5.1.Explica o uso sostible dos recursos naturais propoñendo e adoitando unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do noso planeta.	Explica o uso sostible dos recursos naturais.	Lista de control. Escala de observación		X	X
CSB2.6.1 Explicar as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo.	Expón as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo	Lista de control. Escala de observación		X	X
CSB3.1.1.Explica que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos e localiza nun mapa os países membros e as súas capitais.	Expresa que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos e localiza nun mapa os países membros e as súas capitais.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CSB3.1.2.Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo os seus símbolos e explicando en que consiste o mercado único e a zona euro.	Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo os seus símbolos e explicando en que consiste o mercado único e a zona euro.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CSB3.2.1.Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente.	Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CSB3.2.2 Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	Explica unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CSB3.3.1.Describe as principais características da poboación española e europea.	Describe as principais características da poboación española e europea.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CSB3.3.2.Explica o proceso da evolución da poboación en España e Europa e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.	Interpreta o proceso da evolución da poboación en España e Europa e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade	Lista de control. Escala de observación		X	X
CSB3.3.3.Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea.	Define os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CSB3.3.4.Describe a densidade de poboación de España comparándoa mediante gráficos coa media da Unión Europea.	Detalla a densidade de poboación de España comparándoa mediante gráficos coa media da Unión Europea.	Lista de control. Escala de observación		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

CSB3.4.1.Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país.	Expón o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país	Lista de control. Escala de observación		X	
CSB3.4.2.Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación: superpoboación, envellecemento, inmigración etc.	Identifica os principais problemas actuais da poboación: superpoboación, envellecemento, inmigración etc.	Lista de control. Escala de observación		X	
CSB3.5.1.Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.	Recoñece os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	
CSB3.5.2.Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes	Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	
CSB3 6.1.Valora con espírito crítico a función da publicidade e recoñece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos.	Valora a función da publicidade.	Escala de observación		X	
CSB3 7.1.Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles	Diferencia entre distintos tipos de gasto.	Escala de observación		X	
CSB3 7.2.Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno presuposto persoal.	Organiza os seus aforros.	Escala de observación		X	
CSB3.7.3.Investiga sobre diferentes estratexias de compra, comparando prezos e recompilando información.	Investiga sobre diferentes estratexias de compra.	Escala de observación		X	
CSB3 8.1.Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade.	Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade.	Lista de control. Escala de observación		X	
CSB3.9.1.Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen ás actividades que desenvolven.	Recoñece diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	
CSB3.9.2.Describe diversas formas de organización empresarial.	Describe diversas formas de organización empresarial.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	
CSB3.9.3.Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a economía, ilustrando as definicións con exemplos.	Describe termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a economía.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	
CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade	Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da	Lista control.		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas.	historia e data as idades da historia.	Probas obxectivas. Test.			
CSB4.2.1. Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	Utiliza diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CSB4.3.1. Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España.	Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CSB4.3.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España describindo as principais características de cada unha delas.	Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España describindo as principais características de cada unha delas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CSB4.3.3. Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.	Define aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CSB4.3.4. Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais das distintas etapas da historia de España citando os seus representantes máis significativos.	Expón en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais das distintas etapas da historia de España.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CSB4.3.5. Explica os principais acontecementos que se produciron durante o s. XIX e XX e que determinan a nosa historia contemporánea.	Explica os principais acontecementos que se produciron durante o s. XIX e XX e que determinan a nosa historia contemporánea.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CSB4.3.6. Describe as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea.	Explica as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
CSB4.4.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	Escala de observación		X	X
CSB4.4.2. Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e recoñece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.	Respecta os restos históricos.	Escala de observación		X	X
CSB4.5.1. Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse	Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando	Escala de observación		X	X

cando visita un museo ou un edificio antigo.	visita un museo ou un edificio antigo.				
CSB4.5.2.Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	Escala de observación		X	X

13.2.3 Actividades tipo

Empregaremos diferentes tipos de actividades:

- Actividades de introducción motivación, que introducen ó alumnado no que han de aprender, como poden ser os debates, a presentación de murais, as lecturas motivadoras ou a presentación de material ou obxectos relacionados co tema a tratar...
- Actividades de coñecementos previos, que realizamos para coñecer o que saben dos contidos a traballar, que se realizarán mediante debates ou realización de probas escritas.
- Actividades de desenvolvemento, que permiten coñecer os novos contidos: as recollidas no libro de texto, ditados en diferentes linguas, debuxos alusivos á temática traballada, redaccións, fichas de ampliación...
- Actividades de consolidación, que relacionan o que sabían co aprendido, con vistas a consolidar as aprendizaxes.
- Actividades de reforzo e recuperación, programadas para o alumnado que non alcanzou os mínimos esixibles. Entre as que destacan a realización de fichas de reforzo para a área a traballar, o traballo en equipo con algún compañeiro/a que o guíe e motive nos seus avances...
- Actividades de ampliación, enfocadas ó alumnado que superou amplamente as actividades propostas; para elo botaremos man do material de ampliación presente na aula (dvds, cds interactivos, fichas..), libros de lectura e actividades interactivas en rede.

Se se considera preciso poderanse establecer tarefas de reforzo dos contidos aprendidos para realizar na casa. Ademais, enviaranse para casa as tarefas que por falta de tempo ou traballo do neno/a non se rematasen na aula logo dun tempo prudencial para a súa realización.

13.2.4 Plan de reforzo e recuperación

Con este tipo de actividades tentarase dar resposta ás diferentes dificultades que dentro do proceso de ensinanza aprendizaxe observemos nos alumnos/as. Teremos en conta que cada alumno ten distintas necesidades educativas que poden ser debidas a factores moi diversos: etapa de desenvolvemento madurativo, motivación, intereses, estilos de aprendizaxe, procedencia, orixe, etc.

Por este motivo, utilizaremos:

- Actividades de comprensión lectora.
- Actividades de reforzo oral e escrito dos contidos que representen maior dificultade.
- Actividades de reforzo de cada unha das unidades.
- Actividades de ampliación de cada unidade.

- Actividades de repaso dos contidos traballados no trimestre.

Todos aqueles alumnos/as que o precisen, recibirán apoio do Departamento de Orientación e concretamente dos especialistas de Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe, os que elaborarán diferentes plans personalizados dependendo das características individuais de cada estudante.

13.2.5 Aprendizaxes non adquiridas o curso pasado

- CSB1.1.1. Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.
- CSB1.1.3. Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.
- CSB4.1.1. Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.
- CSB4.4.1. Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.
- CSB4.4.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas.
- CSB4.4.3. Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas

13.2.6 Metodoloxía

De forma xeral as estratexias didácticas que empregaremos terán como obxectivo principal facilitar:

- O tránsito desde a formación de conceptos e a aplicación de procedementos no ámbito escolar, ao seu uso en diferentes contextos e situacións, fundamental no desenvolvemento das competencias básicas.
- A actividade constante do alumno e o fomento da lectura como ferramentas básicas da aprendizaxe autónoma, necesarios para levar a cabo tarefas máis complexas.
- A conexión co nivel de desenvolvemento real dos alumnos atendendo as súas diferenzas individuais.
- Un clima afectivo rico en vivencias e valores que lle permitan incorporalos as súas condutas persoais.
- O progreso do xeral ao particular tendo presente a transversalidade do currículo e o desenvolvemento das competencias básicas.
- O espírito de grupo co exercicio da participación e cooperación.

Tendo en conta os obxectivos anteriores e partindo de que, non todos coñecemos o mesmo en cada momento, que hai influencias sobre o coñecemento que proveñen das experiencias previas e de que, o coñecemento é o resultado da interacción entre as experiencias previas e as situacións novas, os principios metodolóxicos que se seguirán son os seguintes:

- Partir do nivel de desenvolvemento do alumnado: o punto de partida será o dos coñecementos previos que ten o alumno /a sobre a unidade a tratar. Isto farase sempre favorecendo que respecten as quendas de palabra e a participación de todos os alumnos/as fomentando a colaboración entre eles.
- Reforzar os conceptos previos máis débiles e sensibles
- Tratar de asegurar aprendizaxes construtivas e significativas buscando que o alumnado relacione e integre os contidos e os materiais novos cos que xa posuían.

- Favorecer a aprendizaxe autónoma.
- Potenciar a actividade reflexiva e o pensamento crítico.
- Potenciar a lectura e o tratamento da información como estratexia de aprendizaxe.
- Considerar o progreso pero tamén o erro como algo natural no proceso de aprendizaxe.
- Enfoque global das diferentes materias para xerar o desenvolvemento da realidade coma un todo nos alumnos/as.
- Antepón a comprensión fronte a memorización dos contidos.
- Utilizar unha linguaxe sinxela, clara e estruturada na presentación dos novos contidos.
- Impulsar a relación entre iguais proporcionando pautas que permitan a coordinación de intereses, toma de decisións colectivas e a superación de conflitos mediante o diálogo.

A intervención do profesor será activa e reflexiva e axustarase ao nivel que mostra o alumno/a debendo avaliar o que fai, axudalo/a na interacción cos demais, contextualizar as actividades e dar significados comprensibles, promover estratexias de comunicación, potenciar estratexias de aprendizaxe xa adquiridas e admitir o erro. Tamén será motivadora xa que consideramos que é fundamental partir dos intereses, necesidades e expectativas dos alumnos

13.3 MATEMÁTICAS

13.3.1 Obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS				
b g	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.	CMCT CAA
b e g i	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.	MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	CMCT CCL CAA CSIEE CD
b g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.	MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	CMCT CAA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEXTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CSIEE
b e g	<p>B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.</p> <p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</p>	B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.	CMCT CAA
			MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	CMCT CCL CAA
b g i	B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.	B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvoltos, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares.	CMCT CAA CSIEE
			MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.	CMCT CD CAA CSIEE
b e g i	<p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</p> <p>B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.</p> <p>B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.</p>	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	CMCT CD CAA CCL CSIEE
BLOQUE 2. NÚMEROS				

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b e g	B2.1. Números enteiros, decimais e fraccións. B2.2. A numeración romana. B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. B2.6. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras. B2.7. O número decimal: décimas, centésimas e milésimas. B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica. B2.9. Os números decimais: valor de posición. B2.10. Números positivos e negativos. B2.11. Ordenación de conxuntos de números de distinto tipo.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	CMCT CCEC
			MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT CAA CCL
b e g	B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. B2.12. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo. B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica. B2.9. Os números decimais: valor de posición. B2.13. Redondeo de números decimais ás décima, centésima ou milésima máis próxima.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT CAA CCL
			MTB2.2.2. Utiliza os números negativos en contextos reais.	CMCT

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	B2.10. Números positivos e negativos. B2.14. Redondeo de números naturais ás decenas, centenas e millares.			
g	B2.15. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. B2.13. Redondeo de números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. B2.16. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións.	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas.	MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes. MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	CMCT CMCT CMCT
g	B2.15. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade.	B2.4. Utilizar as propiedades das operacións, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se usan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación e calculadora).	MTB2.4.1. Coñece e aplica os criterios de divisibilidade por 2, 3, 5, 9 e 10.	CMCT
b e g	B2.18. Estimación de resultados. B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.20. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais.	B2.5. Utilizar os números enteiros, decimais, fraccionarios e as porcentaxes sinxelas para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións. MTB2.5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas. MTB2.5.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.	CMCT CMCT CCL CMCT CAA
b g	B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade. B2.21 Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. B2.22. Potencia como produto de factores iguais.	B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuada.	MTB2.6.1. Calcula cadrados, cubos e potencias de base 10. MTB2.6.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número. MTB2.6.3. Realiza operacións con números decimais.	CMCT CMCT CMCT

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEXTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>Cadrados e cubos. Potencias de base 10.</p> <p>B2.23. Identificación e uso dos termos propios da división.</p> <p>B2.20. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais.</p> <p>B2.24. Operacións con fraccións.</p> <p>B2.25. Operacións con números decimais.</p> <p>B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.</p>	do	MTB2.6.4. Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese.	CMCT CAA
b e g	B2.16. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións.	B2.7. Iniciarse no uso das porcentaxes e a proporcionalidade directa para interpretar e intercambiar información e resolver problemas en contextos da vida cotiá.	MTB2.7.1. Calcula e utiliza as porcentaxes dunha cantidade para expresar partes.	CMCT
	B2.27. Porcentaxes e proporcionalidade.		MTB2.7.2. Establece a correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes.	CMCT
	B2.28. Expresión das partes utilizando porcentaxes.		MTB2.7.3. Calcula aumentos e diminucións porcentuais.	CMCT
	B2.29. Correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes.		MTB2.7.4. Usa a regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade, para resolver problemas da vida diaria.	CMCT CAA
	B2.30. Aumentos e diminucións porcentuais.		MTB2.7.5. Resolve problemas da vida cotiá utilizando porcentaxes e regra de tres en situacións de proporcionalidade directa, explicando oralmente e por escrito o significado dos datos, a situación formulada, o proceso seguido e as solucións obtidas.	CMCT CCL CAA
b g	B2.31. Proporcionalidade directa.	B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números (naturais, enteiros, decimais e fraccións).	CMCT CAA
	B2.32. A regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade.		MTB2.8.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo- multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.	CMCT
	<p>B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá.</p> <p>B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade.</p> <p>B2.18. Estimación de resultados.</p> <p>B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.</p>			

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEXTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	B2.34. Automatización de algoritmos. B2.35. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa. B2.36. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras. B2.37. Construción de series ascendentes e descendentes. B2.38. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado. B2.39. Obtención de todos os divisores de calquera número menor de 100. B2.40. Descomposición de números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras. B2.41. Cálculo de tantos por cen en situacións reais. B2.42. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental. B2.43. Utilización da calculadora.		MTB2.8.8. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.	CMCT
			MTB2.8.9. Calcula o mcm e o mcd.	CMCT
			MTB2.8.10. Descompón números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras.	CMCT
			MTB2.8.11. Calcula tantos por cen en situacións reais.	CMCT
			MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	CMCT CAA
b e g	B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.44. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	CMCT CAA CCL CSIEE
			MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	CMCT CAA CCL CSIEE
BLOQUE 3. MEDIDA				

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEXTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b e g	B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. B3.2. Realización de medicións. B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida.	B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables.	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	CMCT CCL CAA
			MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	CMCT CAA
g	B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada. B3.6. Comparación de superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición. B3.7. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume.	B3.2. Operar con diferentes medidas	MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	CMCT
			MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	CMCT
			MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	CMCT
b e	B3.8. Explicación oral e escrita do proceso seguido e da estratexia utilizada en calquera dos procedementos empregados	B3.4. Utilizar as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resulta-	MTB3.4.1. Coñece e utiliza as equivalencias entre as medidas de capacidade e volume.	CMCT
g			MTB3.4.2. Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados.	CCL CAA
			MTB3.4.3. Resolve problemas utilizando as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido.	CMCT CCL CAA
b g	B3.10. O sistema sesaxesimal. B3.11. O ángulo como unidade de medida dun ángulo. Medida de ángulos.	B3.5. Coñecer o sistema sesaxesimal para realizar cálculos con medidas angulares.	MTB3.5.1. Resolve problemas realizando cálculos con medidas angulares.	CMCT CAA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEXTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b g	B3.12. Resolución de problemas de medida.	B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB3.6.1. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	CMCT CAA CSIEE
BLOQUE 4. XEOMETRÍA				
g	B4.1. Posicións relativas de rectas e circunferencias. B4.2. Ángulos en distintas posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice... B4.3. Sistema de coordenadas cartesianas. Descripción de posicións e movementos. B4.4. A representación elemental do espazo, escalas e gráficas sinxelas.	B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá.	MTB4.1.1. Identifica e representa posicións relativas de rectas e circunferencias.	CMCT
			MTB4.1.2. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice...	CMCT
			MTB4.1.3. Describe posicións e movementos por medio de coordenadas, distancias, ángulos, xiros...	CMCT
			MTB4.1.4. Realiza escalas e gráficas sinxelas, para facer representacións elementais no espazo.	CMCT
			MTB4.1.5. Identifica en situacións moi sinxelas a simetría do tipo axial e espeular.	CMCT
g i	B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.6. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos.	B4.2 Coñecer as figuras planas; cadrado, rectángulo, romboide, triángulo, trapecio e rombo.	MTB4.2.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos.	CMCT
			MTB4.2.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.	CMCT CD
b g	B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.6. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos.	B4.3. Comprender o método de calcular a área dun paralelogramo, triángulo, trapecio e rombo. Calcular a área de figuras planas.	MTB4.3.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.	CMCT
			MTB4.3.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.	CMCT CAA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEXTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
g	B4.7. Clasificación de cuadriláteros atendendo o paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos. B4.8. Concavidade e convexidade de figuras planas. B4.9. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio, diámetro, corda, tanxente e sector circular.	B4.4. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas.	MTB4.4.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.	CMCT
			MTB4.4.2. Calcula perímetro e área da circunferencia e do círculo.	CMCT
bg	B4.10. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá.	B4.5. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.	MTB4.5.1. Comprende e describe situacións da vida cotiá, e interpreta e elabora representacións espaciais (planos, esbozos de itinerarios, maquetas,...), utilizando as nocións xeométricas básicas (situación, movemento, paralelismo, perpendicularidade, escala, simetría, perímetro e superficie).	CMCT CAA
beg	B4.11. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.	B4.6. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB4.6.1 Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.	CMCT CAA CCL CSIEE
			MTB4.6.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo.	CMCT CAA
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE				
bg	B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos.	B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información.	MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	CMCT CAA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b g	<p>B5.2. Construción de táboas de frecuencias absolutas e relativas.</p> <p>B5.3. Iniciación intuitiva ás medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.</p> <p>B5.4. Realización e interpretación de gráficas sinxelas: diagramas de barras, poligonais e sectoriais.</p> <p>B5.5. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.</p>	<p>B5.2. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato.</p>	<p>MTB5.2.1. Recolle e clasifica datos cualitativos e cuantitativos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas de frecuencias absolutas e relativas.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p>
			<p>MTB5.2.2. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p>
			<p>MTB5.2.3. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.</p> <p>MTB5.2.4. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p>
g	B5.6. Carácter aleatorio dalgunhas experiencias	B5.3. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado.	MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio.	CMCT
b g	B5.6. Carácter aleatorio dalgunhas experiencias.	B5.4. Observar e constatar que hai sucesos imposibles, sucesos que con case toda seguridade prodúcense ou que se repiten, sendo máis ou menos probable esta repetición.	MTB5.4.1. Realiza conxecturas e estimacións sobre algún xogos (moedas, dados, cartas, loterías...)	CMCT CAA
b e g	B5.7. Iniciación intuitiva ao cálculo da probabilidade dun suceso.	B5.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	<p>MTB5.5.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p> <p>CSIEE</p>
			<p>MTB5.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CSIEE

13.3.2. Temporización, grao mínimo e criterios de cualificación para cada estándar de aprendizaxe

MATEMÁTICAS			SEXTO		
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DO ESTÁNDAR	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMPORIZACIÓN		
			1º T	2º T	3º T
MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.	Emprega procesos de razoamento e estratexias de resolución, indica os pasos que vai seguir dunha forma ordenada e realiza os cálculos necesarios.	Escala de observación	X	X	X
MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	Razoa o proceso que seguiu na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.	Escala de observación	X	X	X
MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	Completa as fases dun proceso de razoamento para resolver problemas relacionados con situacións cotiás, utilizando estratexias.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.	Resolve retos e problemas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	Ten interese por realizar o seu traballo de forma ordenada e limpa e esfórzase por mellorar.	Escala de observación	X	X	X
MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares.	Toma decisión nos procesos de resolución de problemas valorando as consecuencias das mesmas.	Escala de observación	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.	Supera as dificultades dun xeito cada vez máis autónomo.	Escala de observación	X	X	X
MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	Realiza problemas seguindo os pasos do método científico de forma guiada.	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X	X	X
MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	Identifica, le e escribe números romanos, aplicando as regras; os utiliza para interpretar a datación de feitos e acontecementos.	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X		
MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Le, escribe, compara e ordena números naturais de ata nove cifras, en orde crecente e decrecente, recoñecendo o valor das súas cifras e aplicando as regras propias de cada grupo de números.	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X		
MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Recoñece e interpreta números en diferentes contornas (enunciados de problemas, textos, rótulos táboas?), analizando o significado que teñen devanditos números en cada contexto.	Escala de observación	X	X	X
MTB2.2.2. Utiliza os números negativos en contextos reais.	Interpreta os números enteiros positivos e negativos, segundo o seu valor, e utiliza os números negativos en situacións da vida cotiá.	Escala de observación	X	X	X
MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.	Reduce fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes, aplicando o método do mínimo común múltiplo e o método de redución dos produtos cruzados.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.	Realiza aproximacións de números decimais ás unidades, ás décimas ou ás centésimas.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	Converte fraccións a números decimais para realizar comparacións.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
MTB2.4.1. Coñece e aplica os criterios de divisibilidade por 2, 3, 5, 9 e 10.	Utiliza diferentes criterios de divisibilidade para saber si un número é divisible por outro ou non.	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X	X	X
MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	Realiza operacións con números respectando a xerarquía das operacións.	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

MTB2.5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándooos e utilizándooos como operadores na interpretación e resolución de problemas.	Cofece diferentes tipos de números e establece equivalencias entre eles; identifícaos e utilizaos en situacións reais.	Escala de observación	X	X	X
MTB2.5.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.	Estima e comproba resultados.	Escala de observación	X	X	X
MTB2.6.1. Calcula cadrados, cubos e potencias de base 10.	Expresa o produto como potencia. Recoñece a base e o expoñente dunha potencia, léndoas correctamente. Relacionar as potencias de base 10 cos números múltiplos de 10	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
MTB2.6.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.	Calcula as partes dunha cantidade, achando mentalmente a fracción dun número.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
MTB2.6.3. Realiza operacións con números decimais.	Realiza sumas, restas e multiplicacións de números decimais.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
MTB2.6.4. Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese.	Resolve operacións combinadas, aplicando a xerarquía de operacións e o uso de parénteses.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
MTB2.7.1. Calcula e utiliza as porcentaxes dunha cantidade para expresar partes.	Expresa as partes dun todo utilizando porcentaxes.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
MTB2.7.2. Establece a correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes.	Converter fraccións a fraccións decimais e estas a porcentaxes.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
MTB2.7.3. Calcula aumentos e diminucións porcentuais.	Realiza cálculos da vida cotiá como poden ser impostos ou rebaixas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
MTB2.7.4. Usa a regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade, para resolver problemas da vida diaria.	Aplica a proporcionalidade directa á interpretación de escalas e a súa utilización en planos e mapas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
MTB2.7.5. Resolve problemas da vida cotiá utilizando porcentaxes e regra de tres en situacións de proporcionalidade directa, explicando oralmente e por escrito o significado dos datos, a situación formulada, o proceso seguido e as solucións obtidas.	Interpreta e resolve problemas da vida cotiá utilizando porcentaxes e proporcionalidade directa.	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números (naturais,	Utiliza os algoritmos estándares para o cálculo e a resolución de sumas e de restas de números enteiros, decimais e fraccións.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

enteiros, decimais e fraccións).					
MTB2.8.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo- multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.	Descompón números menores de un millón.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
MTB2.8.8. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.	Acha todos os divisores dun número.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
MTB2.8.9. Calcula o mcm e o mcd.	Calcula o m.c.m. e o m.c.d. e aplícaos á redución de fraccións a común denominador e á simplificación de fraccións.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
MTB2.8.10. Descompón números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras.	Descompón números decimais.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
MTB2.8.11. Calcula tantos por cen en situacións reais.	Aplicar os tantos por cen en descontos (rebaixas) y incrementos (impuestos)	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	Aplica diversas estratexias, adecuadas a cada caso, para calcular mentalmente sumas, restas, multiplicacións, divisións.	Escala de observación	X	X	X
MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	Analiza os datos, reflexiona sobre eles e aplica os seus coñecementos á resolución da situación. Utiliza estratexias persoais e resolve problemas de diferentes tipos.	Lista de control. Escala de observación	X	X	X
MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Comprende o enunciado e os datos dun problema, saca conclusións e resólveo seguindo os pasos adecuados.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	Estima capacidades e volumes, elixindo a unidade e os instrumentos máis adecuados para medir e expresar unha medida.	Escala de observación		X	X
MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	Mide con instrumentos elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	Expresa de forma simple a medición de lonxitude, capacidade e masa.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
MTB3.4.1. Coñece e utiliza as equivalencias entre as medidas de capacidade e volume.	Resolve situacións de equivalencias entre as medidas de capacidade e volume.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
MTB3.4.2. Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados.	Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
MTB3.4.3. Resolve problemas utilizando as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido.	Resolve problemas, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
MTB3.5.1. Resolve problemas realizando cálculos con medidas angulares.	Identifica medidas angulares e calcula usando o sistema sexagesimal; resolve problemas realizando cálculos con medidas angulares.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
MTB3.6.1. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Identifica os pasos necesarios para resolver un problema e leva a cabo o proceso valorando todas as fases.	Escala de observación		X	X
MTB4.1.1. Identifica e representa posicións relativas de rectas e circunferencias.	Identifica e representa posicións relativas de rectas e circunferencias.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
MTB4.1.2. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice...	Identificar ángulos segundo a súa posición.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
MTB4.1.3. Describe posicións e movementos por medio de coordenadas, distancias, ángulos, xiros...	Describir posicións por medio de coordenadas, ademais de identificar os seus movementos por medio de ángulos e xiros.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

MTB4.1.4. Realiza escalas e gráficas sinxelas, para facer representacións elementais no espazo.	Realiza escalas e gráficas sinxelas.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
MTB4.1.5. Identifica en situacións moi sinxelas a simetría do tipo axial e especular.	Identificar en obxectos diferentes tipos de simetría.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
MTB4.2.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos.	Recoñecer os triángulos segundo os seus lados e tamén os seus ángulos.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
MTB4.2.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.	Realiza figuras planas utilizando tanto, utensilios como regra, cartabón, compás..., como ferramentas informáticas como programas de deseño.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
MTB4.3.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.	Calcula o área e o perímetro de figuras planas.	Lista control. Probos obxectivas. Test.			X
MTB4.3.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.	Calcula áreas e perímetros de figuras compostas para aplicalos a situacións reais ou simuladas da vida cotiá.	Lista control. Probos obxectivas. Test.			X
MTB4.4.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.	Distinguir os distintos elementos dunha circunferencia e dun círculo; ademais de indicar a súas diferenzas.	Lista control. Probos obxectivas. Test.			X
MTB4.4.2. Calcula perímetro e área da circunferencia e do círculo.	Realizar cálculos de lonxitude da circunferencia e da superficie dun círculo e aplicalo a distintas problemáticas.	Lista control. Probos obxectivas. Test.			X
MTB4.5.1. Comprende e describe situacións da vida cotiá, e interpreta e elabora representacións espaciais (planos, esbozos de itinerarios, maquetas,...), utilizando as nocións xeométricas básicas (situación, movemento, paralelismo, perpendicularidade, escala, simetría, perímetro e superficie).	Interpreta e elabora representacións espaciais.	Escala de observación. Escala de actitudes.			X
MTB4.6.1 Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.	Resolución de problemas onde están presente as figuras planas, aplicando cálculos das distintas situacións.	Lista control. Probos obxectivas. Test.			X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

MTB4.6.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo.	Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas.	Escala de observación	X	X	X
MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	Identifica e describe variables cuantitativas e variables cualitativas.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
MTB5.2.1. Recolle e clasifica datos cualitativos e cuantitativos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas de frecuencias absolutas e relativas.	Inventa preguntas adecuadas para recoller datos cualitativos e cuantitativos, de situacións da súa contorna e clasifícaos.	Escala de observación		X	X
MTB5.2.2. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.	Identifica, calcula e interpreta as medidas de centralización.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
MTB5.2.3. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.	Interpreta gráficos sinxelos.	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X	X	X
MTB5.2.4. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas	Realiza análise crítica sobre informacións da gráficas estatísticas.	Lista control. Probos obxectivas. Test.			X
MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio.	Identifica situacións de carácter aleatorio.	Escala de observación			X
MTB5.4.1. Realiza conxecturas e estimacións sobre algún xogos (moedas, dados, cartas, loterías...)	Realiza estimacións sobre xogos.	Escala de observación			X
MTB5.5.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.	Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios de estatística e probabilidade.	Lista control. Probos obxectivas. Test.			X
MTB5.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.	Realiza un control de calidade.	Lista de control. Escala de observación			X

13.3.3 Actividades tipo

Empregaremos diferentes tipos de actividades:

- Actividades de introducción motivación, que introducen ó alumnado no que han de aprender, como poden ser os debates, a presentación de murais, as lecturas motivadoras ou a presentación de material ou obxectos relacionados co tema a tratar...
- Actividades de coñecementos previos, que realizamos para coñecer o que saben dos contidos a traballar, que se realizarán mediante debates ou realización de probas escritas.
- Actividades de desenvolvemento, que permiten coñecer os novos contidos: as recollidas no libro de texto, ditados en diferentes linguas, debuxos alusivos á temática traballada, redaccións, fichas de ampliación...
- Actividades de consolidación, que relacionan o que sabían co aprendido, con vistas a consolidar as aprendizaxes.
- Actividades de reforzo e recuperación, programadas para o alumnado que non alcanzou os mínimos esixibles. Entre as que destacan a realización de fichas de reforzo para a área a traballar, o traballo en equipo con algún compañeiro/a que o guíe e motive nos seus avances...
- Actividades de ampliación, enfocadas ó alumnado que superou amplamente as actividades propostas; para elo botaremos man do material de ampliación presente na aula (dvds, cds interactivos, fichas..), libros de lectura e actividades interactivas en rede.

Se se considera preciso poderanse establecer tarefas de reforzo dos contidos aprendidos para realizar na casa. Ademais, enviaranse para casa as tarefas que por falta de tempo ou traballo do neno/a non se rematasen na aula logo dun tempo prudencial para a súa realización.

13.3.4 Plan de reforzo e recuperación

Con este tipo de actividades tentarase dar resposta ás diferentes dificultades que dentro do proceso de ensinanza aprendizaxe observemos nos alumnos/as. Teremos en conta que cada alumno ten distintas necesidades educativas que poden ser debidas a factores moi diversos: etapa de desenvolvemento madurativo, motivación, intereses, estilos de aprendizaxe, procedencia, orixe, etc.

Por este motivo, utilizaremos:

- Actividades de comprensión lectora.
- Actividades de reforzo oral e escrito dos contidos que representen maior dificultade.
- Actividades de reforzo de cada unha das unidades.
- Actividades de ampliación de cada unidade.
- Actividades de repaso dos contidos traballados no trimestre.
-

Todos aqueles alumnos/as que o precisen, recibirán apoio do Departamento de Orientación e concretamente dos especialistas de Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe, os que elaborarán diferentes plans personalizados dependendo das características individuais de cada estudante.

13.3.5 Aprendizaxes non adquiridas o curso pasado

- MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.
- MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.
- MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.
- MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
- MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.
- MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problema
- MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.
- MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.
- MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.
- MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.
- MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.
- MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.
- MTB3.2.4. Compara superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición.
- MTB3.3.1. Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.
- MTB4.2.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.
- MTB4.2.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.
- MTB4.3.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.
- MTB4.4.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.
- MTB5.1.2. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.

13.3.6 Metodoloxía

De forma xeral as estratexias didácticas que empregaremos serán como obxectivo principal facilitar:

- O tránsito desde a formación de conceptos e a aplicación de procedementos no ámbito escolar, ao seu uso en diferentes contextos e situacións, fundamental no desenvolvemento das competencias básicas.

- A actividade constante do alumno e o fomento da lectura como ferramentas básicas da aprendizaxe autónoma, necesarios para levar a cabo tarefas máis complexas.
- A conexión co nivel de desenvolvemento real dos alumnos atendendo as súas diferenzas individuais.
- Un clima afectivo rico en vivencias e valores que lle permitan incorporalos as súas condutas persoais.
- O progreso do xeral ao particular tendo presente a transversalidade do currículo e o desenvolvemento das competencias básicas.
- O espírito de grupo co exercicio da participación e cooperación.

Tendo en conta os obxectivos anteriores e partindo de que, non todos coñecemos o mesmo en cada momento, que hai influencias sobre o coñecemento que proveñen das experiencias previas e de que, o coñecemento é o resultado da interacción entre as experiencias previas e as situacións novas, os principios metodolóxicos que se seguirán son os seguintes:

- Partir do nivel de desenvolvemento do alumnado: o punto de partida será o dos coñecementos previos que ten o alumno /a sobre a unidade a tratar. Isto farase sempre favorecendo que respecten as quendas de palabra e a participación de todos os alumnos/as fomentando a colaboración entre eles.
- Reforzar os conceptos previos máis débiles e sensibles
- Tratar de asegurar aprendizaxes construtivas e significativas buscando que o alumnado relacione e integre os contidos e os materiais novos cos que xa posuían .
- Favorecer a aprendizaxe autónoma.
- Potenciar a actividade reflexiva e o pensamento crítico.
- Potenciar a lectura e o tratamento da información como estratexia de aprendizaxe.
- Considerar o progreso pero tamén o erro como algo natural no proceso de aprendizaxe.
- Enfoque global das diferentes materias para xerar o desenvolvemento da realidade coma un todo nos alumnos/as.
- Antepón a comprensión fronte a memorización dos contidos.
- Utilizar unha linguaxe sinxela, clara e estruturada na presentación dos novos contidos.
- Impulsar a relación entre iguais proporcionando pautas que permitan a coordinación de intereses, toma de decisións colectivas e a superación de conflitos mediante o diálogo.

A intervención do profesor será activa e reflexiva e axustarase ao nivel que mostra o alumno/a debendo avaliar o que fai, axudalo/a na interacción cos demais, contextualizar as actividades e dar significados comprensibles, promover estratexias de comunicación, potenciar estratexias de aprendizaxe xa adquiridas e admitir o erro. Tamén será motivadora xa que consideramos que é fundamental partir dos intereses, necesidades e expectativas dos alumnos.

13.4 LINGUA GALEGA

13.4.1 Obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR				

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a e	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates e comentarios de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos, distinguindo información de opinión, e elaboración dun resumo.	B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CCL CAA
			LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	CCL CSC
b d e i o	B1.2. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e a experiencias doutras persoas. B1.3. Uso de documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, comparar e relacionar con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender.	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA CSC
			LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CCL CD CAA CSIEE
	B1.4. Interpretación elemental en textos orais da retranca, da ironía e de dobres sentidos, recoñecendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL
			LGB1.3.2. Recoñece a retranca como un trazo característico da lingua galega.	CCL CCEC CSC
a b c e o	B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	CCL CAA CSC CSEIEE
			LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CAA
			LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CSIEE CAA
			LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	CCL CSIEE CAA
			LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	CCL CAA CSIEE
a c e o	B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas, contacto visual).	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
			LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC
a c d e	B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, discusións, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos adecuados).	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
			LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
			LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCL CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CCEC
			LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC
			LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
a b e o	B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade. Incorporación das intervencións das demais persoas, formulación de preguntas coherentes e percepción das reaccións.	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA
			LGB1.7.2. Elaborar un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados.	CCL
			LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL CSC
			LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC
b e i	B1.9. Produción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación ou participación para ofrecer e compartir información e opinión.	B1.8. Elaborar textos propios dos medios de comunicación.	LGB1.8.1. Elaborar textos propios dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSIEE CSC
d	B1.10. Utilización de estratexias para potenciar a expresivi-	B1.9. Reforza a eficacia comunicativa das	LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e	dade das mensaxes orais (acenos, miradas, posturas corporais).	súas mensaxes orais coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.	corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais.	CCEC CSC CAA
b d e	B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo.	CCL CAA CSIEE
e	B1.12. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
a d e o	B1.13. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
			LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
a d e o	B1.14. Recoñecemento e valoración das diferenzas dialectais orais da lingua galega, como elemento enriquecedor da lingua.	B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	CCL CCEC
			LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
a d e	B1.15. Identificación da lingua galega con calquera contexto de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC
			LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
o			persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCEC CSC
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				
b e l J o	<p>B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias, plans de traballo ou regulamentos.</p> <p>B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas.</p> <p>B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).</p>	<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dúbidas.</p>	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC
			LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).	CCL
			LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dúbidas en textos.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión.	CCL
			LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade.	CCL CAA
			LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CAA CSIEE
b e	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, comparando, clasificando, identificando e interpretando con especial atención aos datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender a información procedente de gráficos, esquemas e ilustracións.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT
b e	B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto.	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto.	CCL CAA
			LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL CAA
			LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto.	CCL CAA
b e	B2.6. Uso das estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
b e i	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información.	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.	LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.	CCL CD CAA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto.	CCL CD
			LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	CCL CAA CD CSIEE
b e o	B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas.	B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA
a b e	B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual. B2.10. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CAA CCL CCL CAA CSC CCL CSC
a b e	B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas.	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con autonomía abunda, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
i	B2.12. Utilización das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita.		LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e na súa mellora.	CCL CAA CSC
			LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con autonomía.	CCL CAA CD
a b e	B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.	LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	CCL CAA CSC
a b e	B2.14. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias e de regulación da convivencia.	B2.10. Aмосar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC
a b e m	B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	B2.11. Aмосar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL
			LGB2.11.2. Éxpresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL CSC CAA CSIEE
a d	B2.16. Análise de textos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	B2.12. Analizar textos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Percibe as diferenzas lingüísticas presentes nas variedades da lingua galega.	CCL CCEC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e o			LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR				
a b e	B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guiños ou mapas conceptuais.	CCL CSIEE CAA
			LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	CCL CAA CSIEE
			LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	CCL
			LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC CCEC
			LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
			LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b e j	<p>B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, programas, convocatorias, plans de traballo, mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros.</p> <p>B3.3. Composición de textos de información e de opinión característicos dos medios de comunicación social sobre feitos e acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia, na entrevista, no comentario breve sobre libros ou música, en situacións reais ou simuladas.</p>	<p>B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación</p>	<p>LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas...</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CD</p>
			<p>LGB3.2.2. Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CCEC</p> <p>CAA</p>
			<p>LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p>
			<p>LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CCEC</p>
			<p>LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CAA</p>
b e	<p>B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións).</p>	<p>B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.</p>	<p>LGB3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b e j	B3.5. Redacción de textos breves creativos carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	LGB3.4.1. Expressa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
			LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
			LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
b d e i j	B3.6. Uso progresivamente autónomo das TIC na busca de información, o tratamento dos textos e a realización de presentacións.	B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.	LGB3.5.1. Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario.	CCL CD CAA CSIEE
			LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos de maneira autónoma.	CCL CAA CSIEE CD

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			LGB3.5.3. Utiliza correctores de textos.	CCL CD CAA CSIEE
			LGB3.5.4. Utiliza as TIC para realizar presentacións.	CCL CD CSIEE
b e i j	B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión (ilustracións, gráficos, táboas e tipografía) e ilustración creativa dos propios textos.	B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa.	LGB3.6.1. Utiliza recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.	CCL CD CSIEE
a b e i	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	CCL CD CAA
			LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSC
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
e	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complemen-	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	CCL CAA
			LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	CCL CAA
			LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferen-	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	tos do verbo: o suxeito.		ciando a sílaba tónica das átonas.	CAA
			LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo.	CCL CAA
			LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.	CCL CAA
b e	B4.2. Coñecemento das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos. B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para vulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.	B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC
e e	B4.4. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para vulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe. B4.5. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. B4.6. Observación da inserción e coordinación de oracións como procedementos propios da explicación, tanto na escritura como na expresión oral.	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.	CCL
			LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	CCL
			LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	CCL CSC CCEC
e	B4.7. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...), así como doutros elementos de cohesión, en relación coa composición de textos.	B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.	LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...	CCL CAA
			LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixe, elipse, sinónimos...	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CAA
e	B4.8. Identificación, en oracións, do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como o papel semántico deste (axente, paciente e causa). B4.9. Transformación de oracións de activa en pasiva, e viceversa, para mellorar a comprensión de determinados textos.	B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos.	LGB4.5.1. Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito.. LGB4.5.2. Transforma oracións activas en pasiva, e viceversa.	CCL CAA CCL CAA
e	B4.10. Práctica do paso de estilo directo a estilo indirecto na narración, e viceversa, para mellorar a produción de textos.	B4.6. Transformar un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa.	LGB4.6.1. Transforma un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa.	CCL CAA
b e i	B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. B4.13. Ampliación do vocabulario mediante os procedementos de creación de palabras: derivación (prefixos e sufixos) e composición.	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto. LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas. LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	CCL CAA CD CCL CAA CCL CAA
a d e h m o	B4.14. Coñecemento das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e valoración desta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	B4.8. Coñecer as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	LGB4.8.1. Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega. LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	CCL CCEC CCL CSC CCEC
a	B4.15. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos	B4.9. Establecer relacións entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alum-	LGB4.9.1. Recoñece e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b d e m o	comunicativos e recoñecer as interferencias.	nado para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega.		CCEC
			LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	CCL CCEC CAA CSIEE
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
b d e o	B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.	B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.	CCL CAA CCEC
	B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.		LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CCEC
b d e j	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela).	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD
	B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.		LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD
b d e	B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos e tópicos.	B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC
			LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.	CCL CCEC CAA
			LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.	CCL CCEC
b e	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.4. Recrear e componse poemas e relatos a partir de modelos dados.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.	CCL CCEC CSC
b d e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios diversos.	B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.	CCL
a d e o	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC
a d e o	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto. LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCL CCEC CCL CCEC

13.4.2 Temporización, grao mínimo e instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe

LINGUA GALEGA E LITERATURA			SEXTO		
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DO ESTÁNDAR	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMPORIZACIÓN		
			1º T	2º T	3º T
LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	Distingue xéneros orais dos medios de comunicación: noticia, anuncio, retransmisión en directo, presentación dun programa. Comprende un texto oral procedente da radio, da televisión ou de internet e retén algúns datos específicos da comunicación.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	Identifica o tema dun texto escoitado, lembra as ideas básicas, exprésaa oralmente en resposta a preguntas directas e dá unha opinión.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	Extrae a información máis importante de textos orais de uso habitual nos medios de comunicación (noticias, anuncios,...)	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	Completa información sobre un tema dado empregando material audiovisual. Busca modelos de entrevista en distintos medios.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	Recoñece do sentido figurado dalgúns palabras usadas na conversa telefónica. Escoita a conversa telefónica entre dúas persoas e recoñece algúns datos do contido.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.3.2. Recoñece a retranca como un trazo característico da lingua galega.	Recoñece a retranca.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Sabe participar nunha conversa contestando a preguntas e facendo comentarios relacionados co tema. Retén e deduce datos específicos da audición dunha conversa. Deduce o significado de palabras polo contexto en situacións orais.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	Recoñece datos específicos dunha conversa. Comprende as explicacións orais dadas polos guías cando realiza algunha saída fóra do centro.	Lista de control. Escala de observación	X	X	X
LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e ex-	Realiza intervencións orais (expositivas, narrativas, dialogadas,...) previamente preparadas, cun discurso ordenado, coherente e	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

poñer), utilizando o dicionario se é preciso.	intelixible. Explica oralmente unha receita de cociña a partir dun guión previo e utiliza apoio audiovisual.				
LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	Amosa unha participación activa incorporando achegas e construíndo un coñecemento común nas tarefas da aula.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.5.1. Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	Nas intervencións dos compañeiros amósase respectuoso.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	Emprega as normas sociocomunicativas: espera de quendas, participación respectuosa e certas normas de cortesía.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	Presta atención ás intervencións dos compañeiros amosando respecto polas ideas dos demais.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	Utiliza recursos lingüísticos (entoación, ton de voz, vocabulario axeitado,...) e non lingüísticos (xestual, corporal, elementos visuais,...) nas intervencións orais.	Lista de control. Escala de observación	X	X	X
LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	Emprega unha dicción correcta cando narra feitos ocorridos, experiencias persoais, historias, relatos, trama de libros ou películas,...	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	Realiza preguntas e responde de forma axeitada en situacións de comunicación que se producen na aula.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	Utiliza nas súas expresións un vocabulario axeitado a súa idade e planifica previamente o que vai dicir. Define oralmente conceptos sobre diversos temas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
LGB1.7.2. Elaborar un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados.	Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección, expoñendoas de forma espontánea ou utilizando modelos en situacións de comunicación dirixidas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

	Describe froitas, animais, obxectos ,... de forma clara e seguindo o modelo dado.				
LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	Emprega o rexistro lingüístico adecuado a cada contexto.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
LGB1.7.4. Aмоса un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	Emprega a lingua galega como forma de comunicación e de expresión persoal en distintos ámbitos e utilizando unha pronuncia axeitada.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.8.1. Elabora textos propios dos medios de comunicación.	Sabe contar e producir unha noticia que leu ou escoitou nun medio de comunicación seguindo un modelo dado.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais.	Emprega as distintas técnicas e estratexias de comunicación oral que estudou.	Lista de control. Escala de observación	X	X	X
LGB1.10.1. Aмоса respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo.	É respectuoso cos demais cando traballa en grupo e fai achegas persoais. Valora e comenta aspectos da exposición oral.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	Exprésase oralmente coa pronuncia e entoación adecuada en cada momento.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	Opina sobre temas relacionados coa presenza das mulleres en diferentes actividades sociais.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	Respecta as diferenzas.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	É consciente da variedade da lingua na fala debido a diversos factores e recoñece a variedade estándar como a normativa.	Escala de observación	X	X	X
LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	Recoñece en textos axeitados a súa idade a variedade lingüística.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
xLGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	Recoñece o uso da lingua galega en calquera situación ou contexto.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
xLGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	Identifica a estrutura de diferentes textos da vida cotiá e das relacións sociais.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	Mostra comprensión, con certo grao de detalle, de diferentes tipos de textos (expositivos, narrativos, descritivos e argumentativos) e de textos da vida cotiá (anuncios, slogan,...).	Escala de observación	X	X	X
LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).	Entende a mensaxe de forma global, identifica as ideas principais e secundarias dos textos lidos e localiza a información que dá resposta ás preguntas formuladas. Identifica aos personaxes da lectura de cada unidade e interpreta e explica accións relacionadas con eles. Identifica as características e estrutura do texto narrativo e diferentes tipos de narrador.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	Explica o significado de palabras e expresións das lecturas. Busca información sobre un tema proposto e selecciona a axeitada para o propósito. Le e asocia un poema ao título proposto.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	Identifica personificacións e hipérboles sinxelas nos textos que le.	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X
LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión.	Recoñece textos segundo a súa tipoloxía (narrativos, descritivos, informativos, instrutivos,...) Identifica as partes da estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática e capta o seu propósito.	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X
LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade.	Diferencia información, opinión e publicidade en textos sinxelos.	Escala de observación	X	X	X
LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	Utiliza o dicionario para descubrir o significado das palabras e comprender mellor os textos que se lle propoñen.	Escala de observación	X	X	X
LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	Selecciona, despois de ler textos en diferentes soportes, a información que necesita para responder ao que se lle pregunta. Recoñece a estrutura narrativa nun texto.	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X
LGB2.2.1. Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	Sabe interpretar os esquemas e mapas conceptuais que aparecen nos textos informativos. Interpreta a imaxe que acompaña o texto dun anuncio	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X
LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto.	Sabe subliñar as ideas principais.	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X
LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto, indicando as ideas prin-	Completa un esquema coas ideas principais do texto.	Lista control.		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

cipais e secundarias.	Realiza un esquema sinxelo coas ideas principais dun texto informativo. Identifica elementos da narración: narrador en primeira e en terceira persoa. Explica o desenlace da lectura. Identifica a estrutura dunha noticia(titular, entrada, corpo).	Probas obxectivas. Test.			
LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto.	Fai un resumo indicando as ideas principais do texto que leu.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	Interpreta o valor do título e das ilustracións dos textos que le, fai predicións e realiza hipóteses.	Escala de observación	X	X	X
LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	Sinala as palabras clave dos textos que le para comprendelo de forma global e responder ás preguntas que se lle fan.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.	Sabe utilizar as TIC para obter información.	Escala de observación	X	X	X
LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto.	Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto.	Escala de observación	X	X	X
LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	Emprega o dicionario da RAG cando descoñece o vocabulario dun texto.	Escala de observación	X	X	X
LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	Le en voz alta un texto narrativo con pronuncia, entoación e ritmo correctos e adecuándose á estrutura textual. Practica unha técnica de fixación lectora na lectura dun fragmento.	Escala de observación	X	X	X
LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	Le un chiste con pronuncia, entoación e ritmo axeitado.	Escala de observación	X	X	X
LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	Le en voz alta un texto narrativo apropiado a súa idade facendo pausas e marcando o ton de voz dos personaxes.	Escala de observación		X	X
LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	Le con pronunciación, con entoación e ritmo axeitado ao formato e a estrutura do anuncio dun produto. Le e recita poemas poñendo atención aos signos de puntuación e entoación.	Escala de observación		X	X
LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	Le dándolles emocións aos personaxes dos textos que le.	Escala de observación		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	Participa en dramatizacións, amosa interese por mellorar a súa entoación e marca as pausas. Le o diálogo da narración seguindo pautas de emoción e entoación.	Escala de observación		X	X
LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Utiliza a biblioteca de aula, colabora no coidado dos libros e aporta libros da súa casa para que os demais participen da súa lectura.	Escala de observación	X	X	X
LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e na súa mellora.	Utiliza habitualmente a biblioteca de do cole para obter información e coñece as súas normas de funcionamento.	Escala de observación	X	X	X
LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con autonomía.	Busca información sobre os personaxes do PDI.	Escala de observación	X	X	X
LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	Coida ben os libros que utiliza.	Escala de observación	X	X	X
LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	Escala de observación	X	X	X
LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	Planifica, organiza e xestiona o seu proxecto individual: personaxe da aviación.	Lista de control. Escala de observación		X	X
LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Opina sobre a lectura, explica a importancia da historia que recolle e a actuación dos personaxes.	Escala de observación		X	X
LGB2.12.1. Percibe as diferenzas lingüísticas presentes nas variedades da lingua galega.	Percibe as diferenzas lingüísticas presentes nas variedades da lingua galega.	Lista de control. Escala de observación		X	X
LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural.	Escala de observación		X	X
LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guiños ou mapas conceptuais.	Redacta un texto seguindo os pasos de : planificación, redacción, revisión e mellora. Inventa e escribe un folleto utilizando de maneira adecuada os tempos verbais, enlaces e estrutura textual propia do folleto. Escribe un texto breve con formato de carta de solicitude. Planifica un blog (analizando os pasos para elaboralo) e prepara o borrador da entrada (organizando a información que vai tratar).	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e	Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e	Lista control.		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

cohesionando os enunciados.	cohesionando os enunciados.	Probas obxectivas. Test.			
LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	Nos seus escritos aplica as normas de uso do punto, a coma, puntos suspensivos, signos de interrogación e exclamación.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	Le e corrixe os seus escritos despois de realízalos.	Escala de observación	X	X	X
LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	Cando elabora un texto utiliza o dicionario para consultar o vocabulario e revisar a ortografía.	Escala de observación	X	X	X
LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas...	Completa un texto expositivo engadindo unha conclusión. Escribe individualmente unha receita de cociña seguindo os pasos de preparación previos, a ficha (nome da receita, ingredientes, ...) e seguindo a orde lóxica da estrutura textual e utilizando conectores. Escribe un correo electrónico a un compañeiro/a.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LGB3.2.2. Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos.	Escribe cabeceiras de noticias. Escribe a entrada para o blog seguindo a planificación e crea un blog en Internet.	Lista de control. Escala de observación		X	X
LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	Redacta un texto seguindo os pasos de : planificación, redacción, revisión e mellora. Utiliza un vocabulario axeitado a súa idade cando escribe unha narración ou unha descrición.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.	Escribe un texto narrativo ou descritivo de forma clara e coherente . Realiza unha descrición (persoa, obxecto ou lugar) seguindo as pautas dadas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	Fai un resume escrito de textos de diferente tipoloxía indicando as ideas principais.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LGB3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...	Elabora un guión para planificar o texto e selecciona a técnica para describir comparando Elabora mapas conceptuais e realiza resumos dos contidos das unidades. Completa fichas, resumos e mapas conceptuais con contidos da unidade memorizados. Redacta un texto expositivo sobre un personaxe a partir dun guión e seguindo as fases propias da composición de textos. Realiza ditados en que detecta con autonomía erros e resolve	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

	dúbdas de forma reflexiva.				
LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	Escribe textos usando o rexistro apropiado, organizando as ideas (anécdotas, relatos breves, cómics,	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	Imaxina e redacta un texto sobre o tema que se lle propón na unidade e utilizando o vocabulario estudado. Deseña un folleto sinxelo de información turística de forma creativa.	Escala de observación		X	X
LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	Valora as producións dos compañeiros/as da aula.	Escala de observación	X	X	X
LGB3.5.1. Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario.	Utiliza o ordenador e Internet de maneira eficiente e responsable.	Escala de observación		X	X
LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos de maneira autónoma.	Presenta un texto dixitalmente, utilizando o procesador, elementos de inserción e cun formato de presentación axeitado.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LGB3.5.3. Utiliza correctores de textos.	Utiliza correctores de textos.	Escala de observación		X	X
LGB3.5.4. Utiliza as TIC para realizar presentacións.	Realiza unha presentación en Power Point sobre un tema proposto.	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
LGB3.6.1. Utiliza recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.	Selecciona imaxes axeitadas para as súas presentacións.	Escala de observación			X
LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	Presenta o seu escrito con boa caligrafía e boa presentación en soporte papel e dixital.	Escala de observación			X
LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	Escala de observación	X	X	X
LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	Identifica nomes, adxectivos, determinantes, pronomes, verbos, adverbios e algunhas preposicións e conxuncións e clasifícaa.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	Conxuga o modo indicativo dos verbos regulares. Identifica raíz e desinencia.	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, dife-	Separa en sílabas as palabras e recoñece a sílaba tónica.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X		

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

renciando a sílaba tónica das átonas.					
LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo.	Sabe clasificar oracións segundo a súa tipoloxía.	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X	X	
LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.	Recoñece o suxeito e o predicado nunha oración. Identifica en oracións sinxelas os diferentes complementos do predicado verbal. Completa oracións con verbos copulativos e atributos.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LGB4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas.	Na súas producións escritas aplica as normas ortográficas e de acentuación estudadas. Sabe en que caso debe usar as maiúsculas e utilizaas.	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X	X	X
LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.	Nas súas producións escritas aplica as normas de uso dos signos de puntuación estudados. Reflexiona sobre a presenza e función dos signos de puntuación.	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X	X	X
LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	Realiza os seus escritos cunha sintaxe axeitada.	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X	X	X
LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	Coloca en oracións sinxelas o pronome átono de forma correcta.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...	Escribe textos narrativos utilizando os conectores estudados (tempo, causa).	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixes, elipse, sinónimos...	Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixes, elipse, sinónimos.	Lista control. Probos obxectivas. Test.			X
LGB4.5.1. Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito..	Clasifica oracións en activas e pasivas.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LGB4.5.2. Transforma oracións activas en pasiva, e viceversa.	Identifica oracións activas e pasivas.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LGB4.6.1. Transforma un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa.	Escribe un texto sinxelo en estilo indirecto+. Escribe un texto sinxelo en estilo indirecto en estilo directo.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.	Utiliza o dicionario para aclarar dúbidas de ortografía e significado e selecciona a axeitada ao contexto.	Escala de observación	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas.	Recoñece o prefixo ou o sufixo en palabras sinxelas e os cambios de significado que estes achegan. Forma palabras derivadas e compostas a partires doutras dadas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	
LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	Recoñece o concepto de homonimia e polisemia e analiza palabras. Identifica algúns neoloxismos e os estranxeirismos e evita os últimos cando é posible. Utiliza o vocabulario específico de cada unidade estudada.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LGB4.8.1. Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	Recoñece etapas da historia da lingua galega.	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	Explica a pluralidade lingüística da península Ibérica.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LGB4.9.1. Recoñece e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	Recoñece e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	Escala de observación	X	X	X
LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	Recoñece palabras tabú e utiliza correctamente os eufemismos.	Escala de observación		X	X
LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.	Memoriza cantigas, poemas, adiviñas, cancións, romances, refráns e ditos que aparecen no libro de texto ou noutros que le. Identifica recursos métricos aplicados en adiviñas e chega exemplos.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	Diferencia os textos poéticos do resto de textos literarios. Identifica o ritmo empregado en cántigas populares sinxelas. Recoñece a estrutura básica de textos teatrais.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Realiza unha lectura comprensiva de poemas.	Escala de observación	X	X	X
LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil.	Escala de observación	X	X	X
LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes	Identifica o espazo e o tempo nunha obra narrativa.	Escala de observación			X

xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	Recoñece algúns elementos básicos dos textos teatrais.				
LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	Localiza os versos dun poema e mide as sílabas iniciándose na busca de sinalefas. Determina se os versos son de arte maior ou de arte menor. Analiza a rima dun poema e diferencia a rima consonante da asonante.	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.	Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.	Distingue os temas que máis se repiten na literatura.	Escala de observación		X	X
LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.	Selecciona os versos adecuados para recompoñer un poema atendendo a cuestións métricas.	Escala de observación		X	X
LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.	Participa en dramatizacións de textos aplicando con creatividade e sentido estético as técnicas expresivas teatrais.	Escala de observación		X	X
LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	Explora, compara e valora características formais próximas entre o guión cinematográfico e o texto teatral.	Escala de observación		X	X
LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	Investiga sobre estrofas poéticas doutras tradicións literarias.	Escala de observación		X	X
LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.			X	X

13.4.3 Actividades tipo

Empregaremos diferentes tipos de actividades:

- Actividades de introdución motivación, que introducen ó alumnado no que han de aprender, como poden ser os debates, a presentación de murais, as lecturas motivadoras ou a presentación de material ou obxectos relacionados co tema a tratar...
- Actividades de coñecementos previos, que realizamos para coñecer o que saben dos contidos a traballar, que se realizarán mediante debates ou realización de probas escritas.

- Actividades de desenvolvemento, que permiten coñecer os novos contidos: as recollidas no libro de texto, ditados en diferentes linguas, debuxos alusivos á temática traballada, redaccións, fichas de ampliación...
- Actividades de consolidación, que relacionan o que sabían co aprendido, con vistas a consolidar as aprendizaxes.
- Actividades de reforzo e recuperación, programadas para o alumnado que non alcanzou os mínimos esixibles. Entre as que destacan a realización de fichas de reforzo para a área a traballar, o traballo en equipo con algún compañeiro/a que o guíe e motive nos seus avances...
- Actividades de ampliación, enfocadas ó alumnado que superou amplamente as actividades propostas; para elo botaremos man do material de ampliación presente na aula (dvds, cds interactivos, fichas..), libros de lectura e actividades interactivas en rede.

Se se considera preciso poderanse establecer tarefas de reforzo dos contidos aprendidos para realizar na casa. Ademais, enviaranse para casa as tarefas que por falta de tempo ou traballo do neno/a non se rematasen na aula logo dun tempo prudencial para a súa realización.

13.4.4 Plan de reforzo e recuperación

Con este tipo de actividades tentarase dar resposta ás diferentes dificultades que dentro do proceso de ensinanza aprendizaxe observemos nos alumnos/as. Teremos en conta que cada alumno ten distintas necesidades educativas que poden ser debidas a factores moi diversos: etapa de desenvolvemento madurativo, motivación, intereses, estilos de aprendizaxe, procedencia, orixe, etc.

- Por este motivo, utilizaremos:
- Actividades de comprensión lectora.
- Actividades de reforzo oral e escrito dos contidos que representen maior dificultade.
- Actividades de reforzo de cada unha das unidades.
- Actividades de ampliación de cada unidade.
- Actividades de repaso dos contidos traballados no trimestre.

Todos aqueles alumnos/as que o precisen, recibirán apoio do Departamento de Orientación e concretamente dos especialistas de Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe, os que elaborarán diferentes plans personalizados dependendo das características individuais de cada estudante.

13.4.5 Aprendizaxes non adquiridas o curso pasado

- LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.
- LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega
- LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista
- LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.
- LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de pa-labras e expresións polo con-texto.
- LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.
- LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.

- LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.
- LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.
- LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.
- LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.
- LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...
- LGB2.11.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.
- LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.
- LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).
- LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.
- LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.
- LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.
- LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.
- LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.
- LGB3.4.2. Escribe textos sinxelos de carácter creativo.
- LGB3.4.3. Aprecia polos usos creativos da linguaxe.
- LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, entreliñado... en calquera soporte.
- LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pro-nome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.
- LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.
- LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.
- LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación dia-crítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.
- LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/ll, x
- LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.
- LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.
- LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.
- LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...
- LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...
- LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.
- LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.

- LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral
- LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal
- LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.
- LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.

13.4.6 Metodoloxía

De forma xeral as estratexias didácticas que empregaremos terán como obxectivo principal facilitar:

- O tránsito desde a formación de conceptos e a aplicación de procedementos no ámbito escolar, ao seu uso en diferentes contextos e situacións, fundamental no desenvolvemento das competencias básicas.
- A actividade constante do alumno e o fomento da lectura como ferramentas básicas da aprendizaxe autónoma, necesarios para levar a cabo tarefas máis complexas.
- A conexión co nivel de desenvolvemento real dos alumnos atendendo as súas diferenzas individuais.
- Un clima afectivo rico en vivencias e valores que lle permitan incorporalos as súas condutas persoais.
- O progreso do xeral ao particular tendo presente a transversalidade do currículo e o desenvolvemento das competencias básicas.
- O espírito de grupo co exercicio da participación e cooperación.

Tendo en conta os obxectivos anteriores e partindo de que, non todos coñecemos o mesmo en cada momento, que hai influencias sobre o coñecemento que proveñen das experiencias previas e de que, o coñecemento é o resultado da interacción entre as experiencias previas e as situacións novas, os principios metodolóxicos que se seguirán son os seguintes:

- Partir do nivel de desenvolvemento do alumnado: o punto de partida será o dos coñecementos previos que ten o alumno /a sobre a unidade a tratar. Isto farase sempre favorecendo que respecten as quendas de palabra e a participación de todos os alumnos/as fomentando a colaboración entre eles.
- Reforzar os conceptos previos máis débiles e sensibles
- Tratar de asegurar aprendizaxes construtivas e significativas buscando que o alumnado relacione e integre os contidos e os materiais novos cos que xa posuían.
- Favorecer a aprendizaxe autónoma.
- Potenciar a actividade reflexiva e o pensamento crítico.
- Potenciar a lectura e o tratamento da información como estratexia de aprendizaxe.
- Considerar o progreso pero tamén o erro como algo natural no proceso de aprendizaxe.
- Enfoque global das diferentes materias para xerar o desenvolvemento da realidade coma un todo nos alumnos/as.
- Antepón a comprensión fronte a memorización dos contidos.

- Utilizar unha linguaxe sinxela, clara e estruturada na presentación dos novos contidos.
- Impulsar a relación entre iguais proporcionando pautas que permitan a coordinación de intereses, toma de decisións colectivas e a superación de conflitos mediante o diálogo.

A intervención do profesor será activa e reflexiva e axustarase ao nivel que mostra o alumno/a debendo avaliar o que fai, axudalo/a na interacción cos demais, contextualizar as actividades e dar significados comprensibles, promover estratexias de comunicación, potenciar estratexias de aprendizaxe xa adquiridas e admitir o erro. Tamén será motivadora xa que consideramos que é fundamental partir dos intereses, necesidades e expectativas dos alumnos.

13.5 LINGUA CASTELÁ

13.5.1 Obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR				
a c e	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; organización do discurso; escoita; respecto á quenda de palabra; papel de persoa moderadora; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais.	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	CCL CAA CSC
			LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	CCL CAA
			LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	CCL CAA CSC
			LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	CCL CAA CSC
e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b e	B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL
			LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	CCL
			LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: Debates e diálogos. Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE
			LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE
e	B1.4. Valoración crítica de mensaxes verbais e non verbais.	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais.	LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta.	CCL
			LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA
			LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).	CCL CAA
e	B1.5. Valoración dos contidos transmitidos polo texto. Dedución das palabras polo contexto. Ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	CCL
			LCB1.5.3. Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonemagrafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas).	CCL
e	B1.6. Comprensión de textos orais segundo a súa	B1.6. Comprender o sentido global dos textos	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	tipoloxía. Ideas principais e secundarias. Ampliación do vocabulario. Redes semánticas.	orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos.		
			LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.	CCL CAA
			LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	CCL CCA
b e	B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese. B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	CCL CAA CCEC
a e	B1.9. Identificación da finalidade comunicativa de textos de diferentes tipoloxías: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos) Ideas principais e secundarias. Ampliación do vocabulario. Redes semánticas.	B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	CCL CAA
			LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	CCL CAA
			LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CD CAA CSC CSIEE
b e	B1.10. Expresión e produción de textos orais segundo a súa tipoloxía: narrativos, descritivos argumentativos, expositivos, instrutivos, informativos e persuasivos.	B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			LCB1.9.2. Recorda algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésaa oralmente en resposta a preguntas directas.	CCL CCA
			LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	CCL CAA CSIEE
a b e	B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal.	B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade.	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	CCL CAA CSC CSIEE
b d e	B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal.	B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas.	LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CCL CD CAA CSC
			LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	CCL CSC
			LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	CCL CAA CSIEE
			LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.	CCL CAA CSIEE
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER				

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e	B2.1. Consolidación do sistema de lecto-escritura. B2.2. Lectura en voz alta de distintos tipos de texto.	B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	CCL
			LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	CCL
e	B2.3. Comprensión de textos, en voz alta e en silencio, segundo o seu tipoloxía. B2.4. Audición de diferentes tipos de textos.	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	CCL CAA
			LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CCL CAA
e	B2.5. Lectura, en silencio, e comprensión de distintos tipos de texto.	B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	CCL
			LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	CCL
e	B2.6. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto.	B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	CCL CAA
			LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	CCL CAA
			LCB2.4.3. Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.	CCL
			LCB2.4.4. Elabora esquemas a partir de textos expositivos.	CCL
e	B2.7. Comprensión de textos segundo a súa tipoloxía.	B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	CCL CAA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	CCL CAA
			LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CAA
			LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	CCL CAA
			LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	CCL CMCT CAA
			LCB2.5.6. Interpreta esquemas de chave, números, mapas conceptuais sinxelos.	CCL CAA
e	B2.8. Gusto pola lectura. Hábito lector. Lectura de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. B2.9. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.10. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	CCL CAA CSIEE
			LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	CCL CAA CSIEE
b e i	B2.11. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe	B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA
a b	B2.12. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos.	LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	CCL CAA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e			LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	CCL CAA CSC
			LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	CCL CAA CSC
			LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	CCL CMCT CAA
			LCB2.8.5. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras en textos publicitarios.	CCL CCEC
a e i	B2.13. Uso guiado das Tecnoloxías da Información e a Comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información. B2.12. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información.	LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.	CCL CD CAA
			LCB2.9.2. Interpreta a información e fai un resumo da mesma.	CCL CAA
e	B2.8. Gusto pola lectura. Hábito lector. Lectura de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. B2.11. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe. B2.14. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomenta o gusto pola lectura.	LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.	CCL CAA CSIEE
			LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.	CCL CAA CCEC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	CCL CAA CSIEE CCEC
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR				
e	<p>B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).</p> <p>B3.2. Cohesión do texto: enlaces, substitucións léxicas, mantemento do tempo verbal e puntuación.</p> <p>B3.3. Aplicación das normas ortográficas e signos de puntuación (punto e coma, guión, dous puntos, raia, signos de entoación, parénteses, etc). Acentuación.</p> <p>B3.4. Orde e presentación.</p>	B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación.	<p>LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, ...</p> <p>LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.</p> <p>LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.</p>	CCL CD CAA
e	<p>B3.5. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, estrutura...).</p> <p>B3.6. Revisión e mellora do texto.</p> <p>B3.7. Realización de ditados.</p>	B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	<p>LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.</p> <p>LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.</p> <p>LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.</p> <p>LCB3.2.4. Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guiños, borradores e mapas conceptuais.</p>	CCL CAA CCEC CCL CAA CCL CCL CD

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CAA CSIEE
e	B3.3. Aplicación das normas ortográficas e signos de puntuación (punto e coma, guión, dous puntos, raia, signos de entoación e parénteses).Acentuación.	B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras.	LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura.	CCL CAA
a e	B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos.	B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	CCL CAA
			LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	CCL CD CAA CSIEE
			LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	CCL CD CAA CSIEE CCEC
e	B3.2. Cohesión do texto: enlaces, substitucións léxicas, mantemento do tempo verbal, puntuación.	B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética.	LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal.	CCL CAA
a e	B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	CCL CAA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e	B3.9. Produción de textos segundo o Plan de escritura.	B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade.	LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto.	CCL CAA CSIEE
			LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC
b e i	B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos.	B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.	CCL CD CAA
	B3.9. Produción de textos segundo o Plan de escritura.			
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
e	B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, conxunción, pronomes, artigos, interxeccións). B4.3. Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes.	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.	CCL
			LCB4.1.2. Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos.	CCL
			LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	CCL
e	B4.4. Vocabulario: sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos. Frases feitas. Formación	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. Siglas e abreviaturas. B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado. B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais (de orde, contraste e explicación) e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais (substitucións pronominais) coma léxicos (elipses e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos).		LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas. LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. LCB4.2.4. Recoñece e usa os conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade... LCB4.2.5. Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado.	CCL CCL CCL CCL
e	B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.1. Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas). LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario. LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.	CCL CAA CCL CAA CCL
e	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, conxunción, pronomes, artigos, interxeccións). B4.8. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. B4.9. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. B4.10. Utilización adecuada dos signos de puntuación.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións. LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita. LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación.	CCL CCL CCL CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	B4.11. As relacións gramaticais. Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.		LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til.	CCL
			LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	CCL
e i	B4.12. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CCL CD CAA
d e i o	B4.13. As variedades da lingua. B4.14. Coñecemento xeral de realidade plurilingüe de España e a súa valoración como fonte de enriquecemento persoal e como unha mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.	B4.6. Coñecer a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América. LCB4.6.2. Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.	CCL CSC CCL CSC
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
d e	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal.	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia.	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC
d e	B5.2. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países. B5.3. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.4. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.5. Identificación de recursos literarios.	B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras en textos literarios.	CCL CCEC CCL CAA
d	B5.5. Identificación de recursos literarios.	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos,	LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e		refráns ou adiviñas.		CCEC
			LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC
d e i	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.	LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.	CCL CAA CSIEE CCEC
a d e	B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados. B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias ou dos compañeiros, utilizando adecuadamente os recursos básicos dos intercambios orais e da técnica teatral.	LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia.	CCL CAA CSC CCEC
			LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas.	CCL CAA CCEC
b e o	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC

13.5.2 Temporización, grao mínimo e instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA			SEXTO		
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DO ESTÁNDAR	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMPORIZACIÓN		
			1º T	2º T	3º T

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	Comunica oralmente con orde e claridade coñecementos, experiencias e anécdotas, preferencias e opinións, sentimentos e emocións	Escala de observación	X	X	X
LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	Expón con coherencia as ideas que quere transmitir en diferentes situacións de comunicación seguindo unhas pautas dadas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
LCB1.1.3. escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	Comparte emocións, reflexións e opinións co resto dos compañeiros Escoita con atención a intervención dos seus compañeiros e respecta a quenda.	Escala de observación	X	X	X
xLCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	Cumpre as normas e as pautas dadas nas intervencións orais.	Escala de observación	X	X	X
LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	Exprésase oralmente coas expresións e xestos adecuados segundo o contexto comunicativo.	Escala de observación	X	X	X
LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	Transmite mensaxes oralmente utilizando unha entoación e dicción axeitada así como outras estratexias orientadas a manter a atención e o interese dos oíntes.	Escala de observación	X	X	X
LCB1.3.2. Expressa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	Produce textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais e directamente relacionados coas actividades da aula, imitando modelos: narrativos, descritivos, informativos, instrutivos, expositivos, argumentativos,...	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: Debates e diálogos. Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	Participa nas actividades de comunicación e expresión oral formulando ideas e opinións de forma coherente e con claridade.	Escala de observación	X	X	X
LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	Esfórzase e persevera na súa aprendizaxe: atende, participa e realiza as actividades con interese. Segue ben as instrucións dadas para elaborar unha tarefa en parella ou grupo.	Escala de observación	X	X	X
LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta.	Escoita atentamente as audicións ou os textos lidos oralmente, analízalos para responder preguntas.	Escala de observación	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	Comprende textos orais de distintos tipos adaptados a súa idade e sabe analízalos con sentido crítico.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).	Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	Amplía o vocabulario para lograr unha expresión precisa utilizando o dicionario como recurso básico.	Escala de observación	X	X	X
LCB1.5.3. Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas).	Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	Sabe indicar o tema do texto que escoita oralmente.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.	Explica o sentido global do texto que escoita oralmente e responde a preguntas sobre as ideas principais.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	Fai un resumo do texto proposto e sinala as ideas principais e secundarias.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	Memoriza diferentes tipos de textos e reproducéos utilizando as estratexias dadas.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	Utiliza diferentes estratexias para a comprensión de textos de distinto tipo.	Escala de observación	X	X	X
LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	Responde a preguntas sobre o texto que escoita e identifica ideas ou valores non explícitos.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	Sabe continuar escenas dadas e engadirle anotacións sobre diferentes aspectos.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persua-	Conta vivencias persoais Sabe contar un conto a partir dunha imaxe. Interpreta fotografías utilizando a técnica da descrición.	Escala de observación	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

sivos).					
LCB1.9.2. Recorda algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésas oralmente en resposta a preguntas directas.	Recorda algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésas oralmente en resposta a preguntas directas.	Escala de observación	X	X	X
LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	Aplica os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua para producir textos orais sinxelos.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	Participa de xeito activo e emitindo opinións nos coloquios, debates, entrevistas,...	Escala de observación	X	X	X
LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	Resume unha noticia que escoita na radio ou na televisión.	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X
LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	Conta un suceso que sucedeu no seu entorno e sabe darlle a estrutura de noticia.	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X
LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	Entrevista a un compañeiro utilizando o vocabulario axeitado e seguindo un modelo dado.	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X
LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.	Sabe buscar e seleccionar información en diferentes fontes para realizar actividades propostas.	Escala de observación	X	X	X
LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	Le coa entoación, a velocidade e o ritmo axeitados narracións, descrições, textos informativos, textos dramáticos e poemas.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X
LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	Comprende a información de textos escritos de distintos tipos lidos en voz alta e responde ás preguntas que se lle fan sobre el.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos	Identifica pola estrutura diferentes tipos de textos (descritivos,	Lista control.	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	narrativos, informativos ou dialogados).	Probas obxectivas. Test.			
LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	Le en silencio, sen guías e sen vocalizar coa velocidade axeitada diferentes tipos de textos.	Escala de observación	X	X	X
LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	Comprende os textos que le de forma silenciosa (resume, extrae, opina,...)	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais.	Escala de observación		X	X
LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	Realiza un resumo do texto que le onde aparezan as ideas principais e algunhas secundarias.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LCB2.4.3. Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.	Identifica os conectores textuais habituais para sinalar o comezo dun texto, anunciar unha explicación ou reformular algo dito anteriormente.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LCB2.4.4. Elabora esquemas a partir de textos expositivos.	Realiza un esquema sinxelo a partir dun texto informativo.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	Fai hipóteses sobre texto cando le o título ou mira as ilustracións.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	Sinala as palabras clave dun texto necesarias para a comprensión do mesmo.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	Realiza deducións e formula hipóteses antes de ler un texto.	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	Realiza inferencias e formula hipóteses.	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	Comprende as imaxes que acompañan aos textos e relaciónaos co contido.	Escala de observación	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LCB2.5.6. Interpreta esquemas de chave, números, mapas conceptuais sinxelos.	Explica un esquema , un mapa conceptual ou un plano sinxelo.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	Amosa gusto pola lectura e le habitualmente.	Escala de observación	X	X	X
LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	Le outros libros recomendados na clase ou na biblioteca do centro.	Escala de observación	X	X	X
LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	Busca e selecciona información en diferentes fontes (libros, dicionarios, Internet,...) para realizar traballos individuais ou en grupo.	Escala de observación	X	X	X
LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	Sabe explicar o que significa unha palabra polo contexto.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	Sabe diferenciar un texto informativo, unha opinión e un texto publicitario.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	Interpreta as ilustracións do texto e fai predicións sobre o seu contido.	Escala de observación		X	X
LCB2.8.5. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos publicitarios.	Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos publicitarios.	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.	Obtén información facendo uso das TIC.	Escala de observación			X
LCB2.9.2. Interpreta a información e fai un resumo da mesma.	Elabora un resumo sinxelo dunha información que leu en internet.	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.	Utiliza habitualmente a biblioteca de aula e do cole e coñece as súas normas de funcionamento.	Escala de observación	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.	Expón o argumento dos libros que le sen explicar o final e completa unha ficha indicando o autor/a, editorial, xénero, ilustrador/a ,...	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X
LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	Realiza recomendacións ao demais compañeiros da aula sobre os libros que le emitindo opinións de forma coherente.	Escala de observación	X	X	X
LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, ...	Escribe textos sinxelos de diferente tipoloxía en distintos soportes e seguindo os modelos dados.	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X
LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	Produce textos sinxelos de forma coherente e respecta as normas ortográficas estudadas.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	Le e escribe unha noticia en soporte dixital e en papel.	Lista control. Probos obxectivos. Test.			X
LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	Realiza un resume organizado do texto indicando as ideas principais.	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X
LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	Nas súas producións escritas aplica as regras de acentuación e ortográficas estudadas.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	Escribe textos ao ditado evitando cometer erros ortográficos.	Lista control. Probos obxectivos. Test.	X	X	X
LCB3.2.4. Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guiños, borradores e mapas conceptuais.	Usa técnicas básicas de estudo que posibilitan a aprendizaxe: resúmenes, esquemas, mapas conceptuais.	Escala de observación	X	X	X
LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura.	Utiliza o dicionario para consultar o significado de palabras que non coñece.	Escala de observación	X	X	X
LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e	Realiza gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

revistas).	revistas).				
LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	Fai de forma individual ou en grupo un proxecto sobre o tema proposto no PDI, utilizando as novas tecnoloxías e seguindo as pautas dadas.	Lista control. Probos obxectivos. Test.			X
LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	Realiza un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	Lista control. Probos obxectivos. Test.			X
LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal.	Esfórzase por escribir de forma creativa e presenta os traballos de forma axeitada.	Escala de observación	X	X	X
LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	Escribe unha opinión argumentada sobre un tema discutido na aula.	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X
LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto.	Sigue o plan proposto para escribir textos.	Escala de observación	X	X	X
LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	É respectuoso/a cos traballos dos seus compañeiros.	Escala de observación	X	X	X
LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.	Amosa interese pola utilización das novas tecnoloxías e progresa na realización dos traballos (táboas, textos) que se lle propoñen.	Escala de observación		X	X
LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.	Identifica e utiliza diferentes clases de pronomes e sabe diferenciarlos dos determinantes.	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X
LCB4.1.2. Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e	Completa oracións con tempos simples e compostos do indicativo.	Lista control. Probos obxectivos. Test.		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

subxuntivo de todos os verbos.					
LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	Recoñece a que familia pertencen determinadas palabras propostas.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	Recoñece os seus distintos significados e utiliza as palabras polisémicas segundo o contexto. Diferencia palabras polisémicas e homónimas. Recoñece e relaciona estranxeirismos co seu significado en español Utiliza nos seus escritos a palabra equivalente ao estranxeirismo	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.	Distingue palabras primitivas, derivadas, compostas dentro dunha lista de palabras. Forma palabras derivadas a partir dunha primitiva. Indica palabras primitivas das que proceden unha serie de palabras derivadas	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	Busca en textos diferentes tipos de palabras (substantivos, adxectivos, determinantes, verbos pronomes , adverbios)	Lista control. Probos obxectivas. Test.			X
LCB4.2.4. Recoñece e usa os conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade...	Utiliza os conectores estudados para crear textos sinxelos. Recoñece nun texto algún destes conectores.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LCB4.2.5. Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado.	Recoñece o suxeito , o predicado, e algúns complementos en oracións sinxelas.	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X	X	X
LCB4.3.1. Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas).	Diferencia distintos tipos de dicionarios e coñece o seu manexo.	Escala de observación		X	X
LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	Identifica utilizando o dicionario a acepción correcta das palabras que descoñece nas lecturas.	Escala de observación	X	X	X
LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.	Coñece e aplica as normas ortográficas do b e do v, do g e do j, do z, c, -cc- e do -d, do h, do ll e do y, do x e do s.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LCB4.4.1. Señala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.	Coñece as características morfolóxicas do substantivo, adxectivo, determinante, pronome. verbo e adverbio.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	Usa correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X		
LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	Sabe colocar o til nas palabras que o precisen e que teñan ditongos e hiatos.	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X	X	
LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación.	Identifica o uso ortográfico da coma, do punto, dos dous puntos, dos puntos suspensivos e os diferentes casos nos que se utiliza.	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X	X	
LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til.	Aplica as regras ortográficas de acentuación de monosílabos.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	Aplica unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	Usa distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	Escala de observación			X
LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	Cofece algúns países de fala española en América.	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X		
LCB4.6.2. Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.	Identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.	Lista control. Probos obxectivas. Test.	X	X	
LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	Comenta un poema seguindo o modelo proposto.	Lista control. Probos obxectivas. Test.			X
LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	Le de forma axeitada diferentes textos da tradición oral e adaptacións de obras clásicas.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras en textos literarios.	Identifica a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras en textos literarios.	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas	Recoñece a forma métrica de estrofas sinxelas (pareado, terceto...)	Lista control. Probos obxectivas. Test.		X	X
LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	Usa comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	Lista control. Probos obxectivas. Test.			X

LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.	Crea un poema seguindo unhas pautas dadas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia.	Participa na actividade “contamos contos” aos pequenos con entusiasmo e tratando de corraxir os seus erros cando fai a dramatización.	Escala de observación	X	X	X
LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas.	Memoriza os poemas cancións, refráns e adiviñas propostos.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Asocia provincias españolas as súas linguas vernáculas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X		

13.5.3 Actividades tipo

Empregaremos diferentes tipos de actividades:

- Actividades de introdución motivación, que introducen ó alumnado no que han de aprender, como poden ser os debates, a presentación de murais, as lecturas motivadoras ou a presentación de material ou obxectos relacionados co tema a tratar...
- Actividades de coñecementos previos, que realizamos para coñecer o que saben dos contidos a traballar, que se realizarán mediante debates ou realización de probas escritas.
- Actividades de desenvolvemento, que permiten coñecer os novos contidos: as recollidas no libro de texto, ditados en diferentes linguas, debuxos alusivos á temática traballada, redaccións, fichas de ampliación...
- Actividades de consolidación, que relacionan o que sabían co aprendido, con vistas a consolidar as aprendizaxes.
- Actividades de reforzo e recuperación, programadas para o alumnado que non alcanzou os mínimos esixibles. Entre as que destacan a realización de fichas de reforzo para a área a traballar, o traballo en equipo con algún compañeiro/a que o guíe e motive nos seus avances...
- Actividades de ampliación, enfocadas ó alumnado que superou amplamente as actividades propostas; para elo botaremos man do material de ampliación presente na aula (dvds, cds interactivos, fichas..), libros de lectura e actividades interactivas en rede.

Se se considera preciso poderanse establecer tarefas de reforzo dos contidos aprendidos para realizar na casa. Ademais, enviaranse para casa as tarefas que por falta de tempo ou traballo do neno/a non se rematasen na aula logo dun tempo prudencial para a súa realización.

13.5.4 Plan de reforzo e recuperación

Con este tipo de actividades tentarase dar resposta ás diferentes dificultades que dentro do proceso de ensinanza aprendizaxe observemos nos alumnos/as. Teremos en conta que cada alumno ten distintas necesidades educativas que poden ser debidas a factores moi diversos: etapa de desenvolvemento madurativo, motivación, intereses, estilos de aprendizaxe, procedencia, orixe, etc.

- Por este motivo, utilizaremos:
- Actividades de comprensión lectora.
- Actividades de reforzo oral e escrito dos contidos que representen maior dificultade.
- Actividades de reforzo de cada unha das unidades.
- Actividades de ampliación de cada unidade.
- Actividades de repaso dos contidos traballados no trimestre.
- Todos aqueles alumnos/as que o precisen, recibirán apoio do Departamento de Orientación e concretamente dos especialistas de Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe, os que elaborarán diferentes plans personalizados dependendo das características individuais de cada estudante.

13.5.5 Aprendizaxes non adquiridas o curso pasado

- LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, del ámbito escolar y social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.
- LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados a súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.
- LCB2.3.1. Programa de maneira autónoma un tempo semanal para ler diferentes textos.
- LCB2.4. 4. Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.
- LCB2.7.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.
- LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescriptivos e persuasivos): diarios, cartas, corre-vos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas.....
- LCB3.1.2. Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.
- LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.
- LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.
- LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.
- LCB3.3.2. Reproduce textos ditados, despois de identificar o sentido global e a información específica neles.
- LCB3.3.3. Emprega, de maneira guiada e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.
- LCB3.3.4. Redacta o texto e revisao para melloralo, utilizando borradores que mostran: a xeración e selección de ideas .

- LCB3.6.1. Expresa, por escrito, utilizando de maneira habitual, unha linguaxe non sexista e respectuoso coas diferenzas.
- LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar o nome, substituír o nome, expresar características do nome, expresar accións ou esta-dúas, enlazar ou relacionar palabras
- LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos
- LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita.
- LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.
- LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.
- LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.
- LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións.
- LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.
- LCB4.4.4. Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.
- LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da acentuación nos textos de elaboración propia.
- LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.
- LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.
- LCB5.4.1. Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dadas.

13.5.6 Metodoloxía

De forma xeral as estratexias didácticas que empregaremos terán como obxectivo principal facilitar:

- O tránsito desde a formación de conceptos e a aplicación de procedementos no ámbito escolar , ao seu uso en diferentes contextos e situacións, fundamental no desenvolvemento das competencias básicas.
- A actividade constante do alumno e o fomento da lectura como ferramentas básicas da aprendizaxe autónoma, necesarios para levar a cabo tarefas máis complexas.
- A conexión co nivel de desenvolvemento real dos alumnos atendendo as súas diferenzas individuais.
- Un clima afectivo rico en vivencias e valores que lle permitan incorporalos as súas condutas persoais.
- O progreso do xeral ao particular tendo presente a transversalidade do currículo e o desenvolvemento das competencias básicas.
- O espírito de grupo co exercicio da participación e cooperación.

Tendo en conta os obxectivos anteriores e partindo de que, non todos coñecemos o mesmo en cada momento, que hai influencias sobre o coñecemento que proveñen das experiencias previas e de que, o coñecemento é o resultado da interacción entre as experiencias previas e as situacións novas, os principios metodolóxicos que se seguirán son os seguintes:

- Partir do nivel de desenvolvemento do alumnado: o punto de partida será o dos coñecementos previos que ten o alumno /a sobre a unidade a tratar. Isto farase sempre favorecendo que respecten as quendas de palabra e a participación de todos os alumnos/as fomentando a colaboración entre eles.
- Reforzar os conceptos previos máis débiles e sensibles
- Tratar de asegurar aprendizaxes construtivas e significativas buscando que o alumnado relacione e integre os contidos e os materiais novos cos que xa posuían .
- Favorecer a aprendizaxe autónoma.
- Potenciar a actividade reflexiva e o pensamento crítico.
- Potenciar a lectura e o tratamento da información como estratexia de aprendizaxe.
- Considerar o progreso pero tamén o erro como algo natural no proceso de aprendizaxe.
- Enfoque global das diferentes materias para xerar o desenvolvemento da realidade coma un todo nos alumnos/as.
- Antepón a comprensión fronte a memorización dos contidos.
- Utilizar unha linguaxe sinxela, clara e estruturada na presentación dos novos contidos.
- Impulsar a relación entre iguais proporcionando pautas que permitan a coordinación de intereses, toma de decisións colectivas e a superación de conflitos mediante o diálogo.

A intervención do profesor será activa e reflexiva e axustarase ao nivel que mostra o alumno/a debendo avaliar o que fai, axudalo/a na interacción cos demais, contextualizar as actividades e dar significados comprensibles, promover estratexias de comunicación, potenciar estratexias de aprendizaxe xa adquiridas e admitir o erro. Tamén será motivadora xa que consideramos que é fundamental partir dos intereses, necesidades e expectativas dos alumnos.

13.6 VALORES CÍVICOS E SOCIAIS

13.6.1 Obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA				
m k	B1.1. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo.	B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal	VSCB1.1.1. Explica o valor da respectabilidade e da dignidade persoal.	CSC CCL
			VSCB1.1.2. Actúa de forma respectable e digna.	CSC CSIEE

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			VSCB1.1.3 Coñece e asume os rasgos característicos da súa personalidade, poñéndoos de manifesto asertivamente.	CAA CCL
m a	B1.2. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia.	B1.2. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.2.1. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva.	CAA
			VSCB1.2.2. Describe o valor da reestruturación cognitiva e a resiliencia.	CCL CSIEE
			VSCB1.2.3 Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e á resolución de conflitos.	CSC CSIEE
			VSCB1.2.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	CSC CSIEE CCL
m b	B1.3. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora. A automotivación.	B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.	CSC CSIEE
			VSCB1.3.2. Explica razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración.	CSC CCL CSIEE
			VSCB1.3.3. Xera confianza nos demais realizando unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	CSC CAA CSIEE
b m	B1.4. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade en si mesmo e en si mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. Tolerancia á frustración.	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.4.1. Propón alternativas á resolución de problemas sociais.	CSC CSIEE
			VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CSIEE
b c	B1.5. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. Causas e consecuencias das acción propias. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	B1.5. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisións persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	VSCB1.5.1. Emprega o pensamento consecuencial para tomar decisións éticas.	CSC CSIEE
			VSCB1.5.2. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.	CSC CSIEE
a c	B1.6. A iniciativa. O emprendemento. A autoproposta de desafíos. A importancia da iniciativa privada na vida económica e social. B1.7. Busca e elaboración de información por diversas fontes.	B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	VSCB1.6.1. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais	CSC CSIEE CCEC
			VSCB1.6.2. Identifica, define problemas sociais e cívicos e implanta solucións potencialmente efectivas	CSC CAA CSIEE
			VSCB1.6.3. Razona a importancia da iniciativa privada na vida económica e social.	CSIEE
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS				
b m e	B2.1. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar e argumentar.	B2.1. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	VSCB2.1.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.	CCL CSC
			VSCB2.1.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	CCL CSC CSIEE
			VSCB2.1.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas e axudando a que sigan motivadas para expresarse.	CAA CSIEE CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				CCL
c m e	B2.2.Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación.	B2.2. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade.	VSCB2.2.1. Comparte sentimentos durante o diálogo.	CCL CSC CSIEE
			VSCB2.2.2. Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.	CCL CSC
e m	B2.3. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	B2.3.Empregar a aserción.	VSCB2.3.1. Emprega a linguaxe positiva.	CCL CSC
			VSCB2.3.2. Autoafírmase con respecto.	CCL CSC CSIEE
b m	B2.4.O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos e das demais. A escoita activa e a axuda.	B2.4. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.	VSCB2.4.1 Infire e dá o sentido adecuado á expresión dos e das demais.	CCL CSC
			VSCB2.4.2.utiliza correctamente as estratexias de escoita activa: clarificación, parafraseo, resumo, reestruturación, reflexo de sentimentos.	CCL CSC CSIEE
c m o	B2.5. A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	B2.5.Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.5.1.Interacciona con empatía.	CSC CCL CSIEE
			VSCB2.5.2. Sabe contribuír á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.	CSC CSIEE
a	B2.6.Os estereotipos. As consecuencias dos pre-	B2.6. Analizar criticamente as consecuencias	VSCB2.6.1.Analiza os problemas que orixinan os prexuízos sociais.	CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
me	<p>xuízos. Desenvolvemento de actitudes de solidariedade ante problemas e necesidades das persoas máis desfavorecidas.</p> <p>B2.7. Identificación, axuízamento crítico e rexeitamento das situacións de marxinação, discriminación e inxustiza social.</p> <p>B2.8. Creación de textos, empregando a linguaxe verbal e non verbal, para comunicar en diferentes soportes as conclusións de investigacións realizadas sobre situacións do seu contorno.</p>	<p>dos prexuízos sociais, reflexionando sobre os problemas que provocan e o seu efecto nas persoas que os sofren.</p>		CSIEE
			VSCB2.6.2. Expón razoadamente as consecuencias dos prexuízos sociais para as persoas do contorno social próximo.	CCL CSC CCEC
			VSCB2.6.3. Detecta e axuíza criticamente prexuízos sociais detectados no seu contorno próximo expresando as conclusións en traballos creativos.	CCL CCEC CSC CD CAA
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS				
bm	<p>B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas.</p> <p>B3.2. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión.</p>	<p>B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.</p>	VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	CSC CSIEE
			VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	CSC CSIEE
b	<p>B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o compartir puntos de vista e sentimentos.</p> <p>B3.4. Estructuras e técnicas da aprendizaxe cooperativa.</p>	<p>B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.</p>	VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	CAA CSIEE CSC
			VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.	CAA CSIEE CSC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	CSC
			VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva.	CSC CSIEE CAA
a	B3.5. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade.	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.1. Explica o concepto de norma.	CCL CSC
			VSCB3.3.2. Infíre a necesidade das normas da súa comunidade educativa	CAA CSC
			VSCB3.3.3. Participa na elaboración das normas do colexio.	CCL CSC CSIEE
			VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar.	CSC
c m	B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo.	CSC CSIEE
			VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.	CSC CSIEE
			VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.	CCL CSC
			VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.	CSC CSIEE
d	B3.7. O altruísmo. A responsabilidade social e a	B3.5. Practicar o altruísmo no contorno próxi-	VSCB3.5.1. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposi-	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
m	xustiza social. Identificación e análise crítico das causas que provocan situación de marxinação, de discriminación e de inxustiza social. Protección e amparo das persoas máis desfavorecidas.	mo sensibilizando sobre o seu valor.	cións orais sobre o seu valor e cometidos.	CSC CSIEE
			VSCB3.5.2. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa.	CSC CSIEE
a m	B3.8. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato. Exclusión de minorías étnicas, os campos de concentración, o holocausto. Os dereitos e deberes do alumnado.	B3.6. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos.	VSCB3.6.1. Realiza xuízos morais de situacións escolares.	CSC CSIEE
			VSCB3.6.2. Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	CSC CSIEE
d o	B3.9. Conceptualización do dilema moral. Resolución de dilemas morais.	B3.7. Comprender o que é un dilema moral e resolver dilemas morais para detectar prexuízos relativos ás diferenzas culturais.	VSCB3.7.1. Expresa o que é un dilema moral.	CSC CCL
			VSCB3.7.2. Realiza xuízos morais.	CSC CSIEE
			VSCB3.7.3. Analiza e resolve dilemas morais en situacións reais e simuladas.	CSC CSIEE
			VSCB3.7.4. Resolve dilemas morais en relación a prexuízos relativos ás diferenzas culturais.	CSC CSIEE
a d o	B3.10. Convivencia pacífica en sociedade e valores nos que se apoia: respecto, tolerancia, solidariedade, xustiza, compromiso, cooperación e cultura de paz. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a convivencia e o benestar dos grupos sociais.	B3.8. Comprender a declaración da igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoa á análise do contorno social.	VSCB3.8.1. Analiza formas de discriminación: racismo, xenofobia, desigualdade de oportunidades...	CSC CSIEE
			VSCB3.8.2. Analiza feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, reclusión en campos de concentración, o holocausto, segregación por enfermidade.	CSC CSIEE

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>B3.11. Formas de discriminación: racismo, xenofobia, desigualdade de oportunidades.</p> <p>B3.12. Feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, campos de concentración, o holocausto, segregación por enfermidade. Análise destes feitos.</p>		VSCB3.8.3. Detecta prexuízos e analiza conflitos derivados do uso de estereotipos no contexto escolar.	CSC CSIEE
d a	<p>B3.13. Dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e de opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión.</p> <p>B3.14. Sensibilidade e respecto polos costumes, valores morais e modos de vida distintos aos propios.</p>	B3.9. Expresar a relevancia de preservar os dereitos de libre expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión realizando traballos de análise e síntese.	VSCB3.9.1. Valora e respecta a libre expresión.	CSC
			VSCB3.9.2. Comprende, interpreta e acepta opinións diferentes ás propias.	CSC
			VSCB3.9.3. Relaciona diferentes culturas e relixións coas formas de pensamento de persoas pertencentes a elas.	CSC CSIEE
			VSCB3.9.4. Analiza, reflexiona e expresa conclusións sobre os dereitos de libre expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión.	CSC CSIEE CCL
d m	B3.15. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Identificación e rexeitamento de desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá.	B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres.	VSCB3.10.1. Axuiza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.	CSC CSIEE
a	B3.16 Os valores sociais e a democracia. Os principios de convivencia que establecen o Estatuto de autonomía de Galicia e a Constitución española. Dereitos e deberes. Características que debe posuír unha sociedade democrática.	B3.11. Respetar os valores socialmente recoñecidos, coñecendo e apreciando os valores do Estatuto de autonomía e da Constitución española e os dereitos e deberes do Estatuto de autonomía e da Constitución española. Coñecer as institucións, organizacións e servizos públicos que garanten os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás no seu contorno.	VSCB3.11.1. Axuiza criticamente os valores implícitos en diversas situacións, de acordo cos que constitúen a vida en común nunha sociedade democrática.	CSC CSIEE
			VSCB3.11.2. Razona a contribución de diferentes institucións, organizacións e servizos públicos en relación á garantía dos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	CSC CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a o	B3.17. Principios de convivencia que establecen o Estatuto de autonomía de Galicia e a Constitución española.	B3.12. Crear un sistema de valores propios realizando xuízos morais baseados nos dereitos e deberes básicos do Estatuto de autonomía e da Constitución española.	VSCB3.12.1. Explica os dereitos e deberes básicos da Constitución española.	CSC CCL
			VSCB3.12.2. Realiza xuízos morais sinxelos fundamentados.	CSC CSIEE
			VSCB3.12.3. Participa no benestar do contorno próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	CSC CSIEE
a e	B3.18. Os servizos públicos e bens comúns. Defensa, identificación, aprecio, respecto e coidado dos bens comúns e dos servizos públicos: contribución da cidadanía a través dos impostos. A responsabilidade social. A xustiza social.	B3.13. Comprender a importancia da contribución dos cidadáns e cidadás aos servizos públicos e aos bens comúns a través dos impostos realizando razoamentos críticos.	VSCB3.13.1. Comprende, valora e expón por escrito o deber da contribución cidadá ao ben da sociedade.	CSC CCL CSIEE
			VSCB3.13.2. Explica a función dos impostos de proporcionar recursos sociais que melloran a calidade de vida dos cidadáns e cidadás.	CSC CCL
			VSCB3.13.3. Realiza producións creativas sobre as consecuencias de non pagar impostos.	CSC CCEC CD CCL CSIEE
h g o	B3.19 Fontes de enerxía renovables e non renovables. Identificación das actitudes e estratexias individuais e colectivas de consumo enerxético responsable. B3.20. Rutinas individuais para mellorar a calidade de vida. Reflexión sobre as posibilidades de cambio. B3.21. Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para buscar e seleccionar e elaborar a información e presentar conclusións	B3.14. Valorar o uso responsable das fontes de enerxía no planeta concienciándose do respecto ao contorno e desenvolvendo a capacidade crítica cara aos acontecementos que o modifican.	VSCB3.14.1. Toma conciencia da limitación dos recursos enerxéticos e explica as consecuencias do esgotamento das fontes de enerxía.	CSC CCL CSIEE
			VSCB3.14.2. Investiga os efectos do abuso de determinadas fontes de enerxía.	CSC CAA
			VSCB3.14.3. Realiza traballos creativos sobre a necesidade do aire non contaminado para a saúde e a calidade de vida.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	B3.22. Realización e interpretación de gráficos sinxelos.			CSC CAA CSIEE
			VSCB3.14.4. Expón graficamente argumentos para rexeitar actividades humanas contaminantes.	CSC CD CMCT CCEC
k	B3.23. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes no ámbito escolar e doméstico.. B3.24. Actitudes e estratexias de promoción de formas de vida saudable e de calidade B3.25. Os primeiros auxilios	B3.15 . Ser capaz de realizar primeiros auxilios e tomar medidas preventivas, valorando a importancia de previr accidentes domésticos.	VSCB3.15.1. Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.	CCL CAA CSIEE
			VSCB3.15.2. Coñece as prácticas de primeiros auxilios.	CSC CSIEE
a i	B3.26. Condutas responsables no uso das TIC: autonomía, autocontrol, seguridade, sentido ético. Análise da realidade e dos contidos que se presentan no contorno dixital para desenvolver a capacidade crítica.	B3.16. Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros.	VSCB3.16.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	CD CSC
			VSCB3.16.2. Analiza e enxuíza criticamente os contidos do contorno dixital.	CCL CAA CSC
i	B3.27. O consumo responsable. Identificación de actitudes e estratexias persoais e colectivas de consumo responsable B3.28. A publicidade e as súas técnicas. Influencia nos hábitos de consumo. B3.29. Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para buscar e seleccionar e ela-	B3.17. Analizar criticamente a influencia da publicidade sobre o consumo empregando as novas tecnoloxías.	VSCB3.17.1. Realiza análise de información dixital sobre as razóns polas que as persoas senten a necesidade de consumir ao ver un anuncio publicitario.	CD CSC CSIEE
			VSCB3.17.2. Reflexiona sobre a influencia da publicidade expresando as conclusións mediante traballos creativos.	CSC CCEC

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	borar a información e presentar conclusións.			CD
			VSCB3.17.3. Realiza exposicións axuizando criticamente hábitos de consumo innecesario.	CSC CCL CCEC CSIEE
n	B3.30. Busca, selección, análise e elaboración de informacións en relación cos accidentes de tráfico. B3.31. Comunicación da información elaborada por diferentes medios B3.32. Identificación de actitudes e estratexias individuais e colectivas de prevención de riscos via-rios	B3.18. Investigar sobre a prevención de acci-dentes de tráfico xerando iniciativas e alternati-vas persoais.	VSCB3.18.1. Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comu-nicación.	CSC CSIEE CAA
			VSCB3.18.2. Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.	CSC CCL
			VSCB3.18.3. Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.	CSC CCL CSIEE

13.6.2 Temporización, grao mínimo e instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe

VALORES SOCIAIS E CÍVICOS			SEXTO		
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DO ESTÁNDAR	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	TEMPORIZACIÓN		
			1º T	2º T	3º T
VSCB1.1.1. Explica o valor da respectabilidade e da dignidade persoal.	Recoñece o valor da respectabilidade e da dignidade persoal.	Escala de observación	X	X	X
VSCB1.1.2. Actúa de forma respectable e digna.	Actúa de forma respectable e digna.	Escala de observación	X	X	X
VSCB1.1.3 Coñece e asume os trazos característicos da súa perso-	Distingue os trazos característicos da súa personalidade,	Lista de control.	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

nalidade, poñéndoos de manifesto asertivamente.	poñéndoos de manifesto asertivamente.	Escala de observación			
VSCB1.2.1. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva.	Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva.	Escala de observación	X	X	X
VSCB1.2.2. Describe o valor da reestruturación cognitiva e a resiliencia.	Describe o valor da reestruturación cognitiva e a resiliencia.	Escala de observación	X	X	X
VSCB1.2.3 Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e á resolución de conflitos.	Emprega o autocontrol á toma de decisións, á negociación e á resolución de conflitos.	Lista de control. Escala de observación	X	X	X
VSCB1.2.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	Escala de observación	X	X	X
VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.	Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo.	Escala de observación	X	X	X
VSCB1.3.2. Explica razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración.	Expón as razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
VSCB1.3.3. Xera confianza nos demais realizando unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	Xera confianza nos demais realizando unha autoavaliación responsable.	Escala de observación	X	X	X
VSCB1.4.1.Propón alternativas á resolución de problemas sociais.	Emprega alternativas á resolución de problemas sociais.	Escala de observación	X	X	X
VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	Lista de control. Escala de observación	X	X	X
VSCB1.5.1. Emprega o pensamento consecuencial para tomar decisións éticas.	Emprega o pensamento consecuencial para tomar decisións éticas.	Escala de observación	X	X	X
VSCB1.5.2. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.	Recoñece vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.	Lista de control. Escala de observación	X	X	X
VSCB1.6.1. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais	Leva a cabo propostas creativas.	Escala de observación	X	X	X
VSCB1.6.2. Identifica, define problemas sociais e cívicos e implanta solucións potencialmente efectivas	Identifica, define problemas sociais e cívicos.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

VSCB1.6.3. Razona a importancia da iniciativa privada na vida económica e social.	Razona a importancia da iniciativa privada na vida económica e social.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
VSCB2.1.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.	Fala interpretando e dando sentido ao que oe.	Escala de observación	X	X	X
VSCB2.1.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	Fai actividades cooperativas.	Escala de observación	X	X	X
VSCB2.1.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas e axudando a que sigan motivadas para expresarse.	Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese.	Escala de observación	X	X	X
VSCB2.2.1. Comparte sentimentos durante o diálogo.	Comparte sentimentos durante o diálogo.	Escala de observación	X	X	X
VSCB2.2.2. Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.	Emprega os elementos que contribúen ao diálogo.	Escala de observación	X	X	X
VSCB2.3.1. Emprega a linguaxe positiva.	Usa a linguaxe positiva.	Escala de observación	X	X	X
VSCB2.3.2. Autoafírmase con respecto.	Autoafírmase con respecto.	Escala de observación	X	X	X
VSCB2.4.1 Infíre e dá o sentido adecuado á expresión dos e das demais.	Infíre e dá o sentido adecuado á expresión dos e das demais.	Escala de observación	X	X	X
VSCB2.4.2.utiliza correctamente as estratexias de escoita activa: clarificación, parafraseo, resumo, reestruturación, reflexo de sentimentos.	Usa correctamente as estratexias de escoita activa.	Escala de observación	X	X	X
VSCB2.5.1.Interacciona con empatía.	Interacciona con empatía.	Escala de observación	X	X	X
VSCB2.5.2. Sabe contribuír á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.	Recoñece a cohesión dos grupos sociais a os que pertence.	Escala de observación	X	X	X
VSCB2.6.1.Analiza os problemas que orixinan os prexuízos sociais.	Analiza os problemas que orixinan os prexuízos sociais.	Escala de observación	X	X	X
VSCB2.6.2.Expón razoadamente as consecuencias dos prexuízos sociais para as persoas do contorno social próximo.	Explica razoadamente as consecuencias dos prexuízos sociais para as persoas do contorno social próximo.	Escala de observación	X	X	X
VSCB2.6.3.Detecta e axuíza criticamente prexuízos sociais detecta-	Detecta e axuíza criticamente prexuízos sociais.	Lista control.	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

dos no seu contorno próximo expresando as conclusións en traballos creativos.		Probas obxectivas. Test.			
VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	Resolve problemas en colaboración.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	Aмосa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.	Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	Respecta as regras durante o traballo en equipo.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva.	Usa destrezas de interdependencia positiva.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.3.1. Explica o concepto de norma.	Explica o concepto de norma.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
VSCB3.3.2. Infíre a necesidade das normas da súa comunidade educativa	Recoñece a necesidade das normas da súa comunidade educativa.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.3.3. Participa na elaboración das normas do colexio.	Participa na elaboración das normas do colexio.	Lista de control. Escala de observación	X	X	X
VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar.	Respecta as normas do centro escolar.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo.	Resolve os conflitos de modo construtivo.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.	Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.	Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos.	Lista de control. Escala de observación	X	X	X
VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamen-	Analiza as emocións, sentimentos.	Lista control.	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

tos e puntos de vista das partes en conflito.		Probas obxectivas. Test.			
VSCB3.5.1. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.	Recoñece causas altruístas.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.5.2. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa.	Colabora en causas altruístas.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.6.1. Realiza xuízos morais de situacións escolares.	Realiza xuízos morais de situacións escolares.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
VSCB3.6.2. Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
VSCB3.7.1. Expresa o que é un dilema moral.	Expresa o que é un dilema moral.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
VSCB3.7.2. Realiza xuízos morais.	Realiza xuízos morais.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.7.3. Analiza e resolve dilemas morais en situacións reais e simuladas.	Analiza e resolve dilemas morais.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
VSCB3.7.4. Resolve dilemas morais en relación a prexuízos relativos ás diferenzas culturais.	Resolve dilemas morais.	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
VSCB3.8.1. Analiza formas de discriminación: racismo, xenofobia, desigualdade de oportunidades...	Analiza formas de discriminación: racismo, xenofobia, desigualdade de oportunidades...	Lista control. Probas obxectivas. Test.	X	X	X
VSCB3.8.2. Analiza feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, reclusión en campos de concentración, o holocausto, segregación por enfermidade.	Analiza feitos discriminatorios.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.8.3. Detecta prexuízos e analiza conflitos derivados do uso de estereotipos no contexto escolar.	Detecta prexuízos e analiza conflitos derivados do uso de estereotipos no contexto escolar.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.9.1. Valora e respecta a libre expresión.	Valora e respecta a libre expresión.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.9.2. Comprende, interpreta e acepta opinións diferentes ás	Comprende, interpreta e acepta opinións diferentes ás propias.	Escala de observación	X	X	X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

propias.					
VSCB3.9.3. Relaciona diferentes culturas e relixións coas formas de pensamento de persoas pertencentes a elas.	Diferencia culturas e relixións coas formas de pensamento de persoas pertencentes a elas.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
VSCB3.9.4. Analiza, reflexiona e expresa conclusións sobre os dereitos de libre expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión.	Analiza, reflexiona e expresa conclusións sobre os dereitos de libre expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
VSCB3.10.1. Axuiza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.	Analiza criticamente actitudes de falta de respecto.	Escala de observación		X	X
VSCB3.11.1. Axuiza criticamente os valores implícitos en diversas situacións, de acordo cos que constitúen a vida en común nunha sociedade democrática.	Analiza criticamente os valores implícitos en diversas situacións, de acordo cos que constitúen a vida en común nunha sociedade democrática	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
VSCB3.11.2. Razona a contribución de diferentes institucións, organizacións e servizos públicos en relación á garantía dos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	Comprende as diferentes institucións, organizacións e servizos públicos en relación á garantía dos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
VSCB3.12.1. Explica os dereitos e deberes básicos da Constitución española.	Explica os dereitos e deberes básicos da Constitución española.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
VSCB3.12.2. Realiza xuízos morais sinxelos fundamentados.	Emprega xuízos morais sinxelos fundamentados.	Escala de observación		X	X
VSCB3.12.3. Participa no benestar do contorno próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	Participa no benestar do contorno próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	Escala de observación		X	X
VSCB3.13.1. Comprende, valora e expón por escrito o deber da contribución cidadá ao ben da sociedade.	Comprende, valora e expón por escrito o deber da contribución cidadá ao ben da sociedade.	Escala de observación		X	X
VSCB3.13.2. Explica a función dos impostos de proporcionar recursos sociais que melloran a calidade de vida dos cidadáns e cidadás.	Explica a función dos impostos e recursos sociais que melloran a calidade de vida dos cidadáns e cidadás.	Escala de observación		X	X
VSCB3.13.3. Realiza producións creativas sobre as consecuencias de non pagar impostos.	Emprega producións creativas sobre as consecuencias de non pagar impostos.	Escala de observación			X
VSCB3.14.1. Toma conciencia da limitación dos recursos enerxéticos e explica as consecuencias do esgotamento das fontes de ener-	Recoñece a limitación dos recursos enerxéticos.	Escala de observación			X

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

xía.					
VSCB3.14.2. Investiga os efectos do abuso de determinadas fontes de enerxía.	Investiga os efectos do abuso de determinadas fontes de enerxía.	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
VSCB3.14.3. Realiza traballos creativos sobre a necesidade do aire non contaminado para a saúde e a calidade de vida.	Fai traballos creativos sobre a necesidade do aire non contaminado para a saúde e a calidade de vida.	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
VSCB3.14.4. Expón graficamente argumentos para rexeitar actividades humanas contaminantes.	Expresa graficamente argumentos para rexeitar actividades humanas contaminantes	Lista control. Probas obxectivas. Test.			X
VSCB3.15.1. Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.	Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.	Escala de observación		X	X
VSCB3.15.2. Coñece as prácticas de primeiros auxilios.	Recoñece as prácticas de primeiros auxilios.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.16.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.16.2. Analiza e enxuíza criticamente os contidos do contorno dixital.	Analiza criticamente os contidos do contorno dixital.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.17.1. Realiza análise de información dixital sobre as razóns polas que as persoas senten a necesidade de consumir ao ver un anuncio publicitario.	Realiza análise de información dixital.	Escala de observación	X	X	X
VSCB3.17.2. Reflexiona sobre a influencia da publicidade expresando as conclusións mediante traballos creativos.	Reflexiona sobre a influencia da publicidade.	Escala de observación		X	X
VSCB3.17.3. Realiza exposicións axuizando criticamente hábitos de consumo innecesario.	Expón de forma crítica hábitos de consumo innecesario.	Escala de observación		X	X
VSCB3.18.1. Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.	Realiza proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico	Escala de observación		X	X
VSCB3.18.2. Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.	Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.	Escala de observación		X	X

VSCB3.18.3. Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.	Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.	Lista control. Probas obxectivas. Test.		X	X
--	--	--	--	---	---

13.6.3 Actividades tipo

Empregaremos diferentes tipos de actividades:

- Actividades de introducción motivación, que introducen ó alumnado no que han de aprender, como poden ser os debates, a presentación de murais, as lecturas motivadoras ou a presentación de material ou obxectos relacionados co tema a tratar...
- Actividades de coñecementos previos, que realizamos para coñecer o que saben dos contidos a traballar, que se realizarán mediante debates ou realización de probas escritas.
- Actividades de desenvolvemento, que permiten coñecer os novos contidos: as recollidas no libro de texto, ditados en diferentes linguas, debuxos alusivos á temática traballada, redaccións, fichas de ampliación...
- Actividades de consolidación, que relacionan o que sabían co aprendido, con vistas a consolidar as aprendizaxes.
- Actividades de reforzo e recuperación, programadas para o alumnado que non alcanzou os mínimos esixibles. Entre as que destacan a realización de fichas de reforzo para a área a traballar, o traballo en equipo con algún compañeiro/a que o guíe e motive nos seus avances...
- Actividades de ampliación, enfocadas ó alumnado que superou amplamente as actividades propostas; para elo botaremos man do material de ampliación presente na aula (dvds, cds interactivos, fichas..), libros de lectura e actividades interactivas en rede.

Se se considera preciso poderanse establecer tarefas de reforzo dos contidos aprendidos para realizar na casa. Ademais, enviaranse para casa as tarefas que por falta de tempo ou traballo do neno/a non se rematasen na aula logo dun tempo prudencial para a súa realización.

13.6.4 Plan de reforzo e recuperación

Con este tipo de actividades tentarase dar resposta ás diferentes dificultades que dentro do proceso de ensinanza aprendizaxe observemos nos alumnos/as. Teremos en conta que cada alumno ten distintas necesidades educativas que poden ser debidas a factores moi diversos: etapa de desenvolvemento madurativo, motivación, intereses, estilos de aprendizaxe, procedencia, orixe, etc.

Por este motivo, utilizaremos:

- Actividades de comprensión lectora.
- Actividades de reforzo oral e escrito dos contidos que representen maior dificultade.
- Actividades de reforzo de cada unha das unidades.
- Actividades de ampliación de cada unidade.
- Actividades de repaso dos contidos traballados no trimestre.

Todos aqueles alumnos/as que o precisen, recibirán apoio do Departamento de Orientación e concretamente dos especialistas de Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe, os que elaborarán diferentes plans personalizados dependendo das características individuais de cada estudante.

13.6.5 Aprendizaxes non adquiridas o curso pasado

- VSCB 3.11.3 Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.
- VSCB 3.12.1 Expresa as notas características da convivencia democrática.
- VSCB 3.13.1 Analiza, explica e expón as causas e consecuencias da intervención humana no medio.
- VSCB 3.13.2 Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.
- VSCB 3.13.3 Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.
- VSCB 3.14.1 Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.
- VSCB 3.14.2 Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías.

13.6.6 Metodoloxía

De forma xeral as estratexias didácticas que empregaremos terán como obxectivo principal facilitar:

- O tránsito desde a formación de conceptos e a aplicación de procedementos no ámbito escolar , ao seu uso en diferentes contextos e situacións, fundamental no desenvolvemento das competencias básicas.
- A actividade constante do alumno e o fomento da lectura como ferramentas básicas da aprendizaxe autónoma, necesarios para levar a cabo tarefas máis complexas.
- A conexión co nivel de desenvolvemento real dos alumnos atendendo as súas diferenzas individuais.
- Un clima afectivo rico en vivencias e valores que lle permitan incorporalos as súas condutas persoais.
- O progreso do xeral ao particular tendo presente a transversalidade do currículo e o desenvolvemento das competencias básicas.
- O espírito de grupo co exercicio da participación e cooperación.

Tendo en conta os obxectivos anteriores e partindo de que, non todos coñecemos o mesmo en cada momento, que hai influencias sobre o coñecemento que proveñen das experiencias previas e de que, o coñecemento é o resultado da interacción entre as experiencias previas e as situacións novas, os principios metodolóxicos que se seguirán son os seguintes:

- Partir do nivel de desenvolvemento do alumnado: o punto de partida será o dos coñecementos previos que ten o alumno /a sobre a unidade a tratar. Isto farase sempre favorecendo que respecten as quendas de palabra e a participación de todos os alumnos/as fomentando a colaboración entre eles.
- Reforzar os conceptos previos máis débiles e sensibles
- Tratar de asegurar aprendizaxes construtivas e significativas buscando que o alumnado relacione e integre os contidos e os materiais novos cos que xa posuían .
- Favorecer a aprendizaxe autónoma.

- Potenciar a actividade reflexiva e o pensamento crítico.
- Potenciar a lectura e o tratamento da información como estratexia de aprendizaxe.
- Considerar o progreso pero tamén o erro como algo natural no proceso de aprendizaxe.
- Enfoque global das diferentes materias para xerar o desenvolvemento da realidade coma un todo nos alumnos/as.
- Antepón a comprensión fronte a memorización dos contidos.
- Utilizar unha linguaxe sinxela, clara e estruturada na presentación dos novos contidos.
- Impulsar a relación entre iguais proporcionando pautas que permitan a coordinación de intereses, toma de decisións colectivas e a superación de conflitos mediante o diálogo.

A intervención do profesor será activa e reflexiva e axustarase ao nivel que mostra o alumno/a debendo avaliar o que fai, axudalo/a na interacción cos demais, contextualizar as actividades e dar significados comprensibles, promover estratexias de comunicación, potenciar estratexias de aprendizaxe xa adquiridas e admitir o erro. Tamén será motivadora xa que consideramos que é fundamental partir dos intereses, necesidades e expectativas dos alumnos.

14 PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES

A Educación en Valores forma parte de todos os procesos de ensino e aprendizaxe, por ser un dos elementos de maior relevancia na educación do alumnado.

A aprendizaxe destes contidos pretende acadar as seguintes finalidades:

- Fomentar o uso das fórmulas de cortesía.
- Favorecer a convivencia no centro.
- Coñecer e interiorizar normas de convivencia no centro e na sociedade.
- Identificar e valorar os aspectos inxustos da realidade cotiá e das normas vixentes.
- Buscar formas de vida máis xustas no plano persoal e social.
- Elaborar os principios xerais de valor que axuden a enxuizar a realidade de forma crítica e con xustiza.
- Facultar ao alumnado para adquirir comportamentos coherentes coas normas elaboradas por eles mesmos e coas dadas pola sociedade democraticamente, buscando a xustiza e o benestar social.

15 PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN E A PRÁCTICA DOCENTE

O desenvolvemento da programación e a práctica docente avaliaranse periodicamente, despois de cada sesión de avaliación, e a final de curso. Estas avaliacións teñen como finalidade adaptarse ás necesidades e características do alumnado.

Os resultados destas avaliacións recollerase na memoria final de curso.

Os instrumentos para levar a cabo estas avaliacións serán as seguintes *escalas de observación*:

Avaliación da práctica docente

	INDICADORES	VALORACIÓN			OBSERVACIÓN (propostas de mellora)
		SI	NON	A VECES	
Motivación inicial do alumnado	Presento e propoño 1 plan de traballo explicando o desenvolvemento das tarefas a realizar				
Motivación ao longo do proceso	Manteño o interese do alumnado, partindo das súas experiencias e coñecementos.				
	Comunico a finalidade das aprendizaxes a realizar, a súa importancia e a súa aplicación á realidade.				
	Informo dos progresos acadados e das dificultades atopadas.				
Presentación dos conceptos	Relaciono os contidos e actividades cos intereses e coñecementos previos do alumnado				
	Estruturo e organizo os contidos dando unha visión xeral de cada tema (mapas conceptuais, esquemas, que teñen que aprender, que é importante, ...)				
Actividades na aula	Formulo tarefas que aseguran a adquisición dos obxectivos previstos e as habilidades instrumentais básicas.				
	Propoño tarefas variadas (de diagnóstico, de introdución, de motivación, de desenvolvemento, de síntese, de consolidación, de recuperación, de ampliación e de avaliación).				
	Existe un equilibrio entre as tarefas individuais e tarefas en grupo.				
Recursos	Utilizo recursos variados (audiovisuais, informáticos, técnicas de aprender a aprender...), tanto para a presentación dos contidos como para a execución das tarefas por parte do alumnado.				
Organización da aula	Distribúo o tempo axeitadamente (breve explicación, tempo para a realización das tarefas e breve síntese do traballo realizado).				
	Emprego diversos tipos de agrupamentos atendendo á tipoloxía de actividades a realizar.				
	Favorezo a autonomía na realización do traballo.				
Instrucións e orientacións ao traballo do alumnado	Comprobo, de diferentes modos, que o alumnado entendeu a tarefa (pregúntolle que ten que facer, observo o que fai...)				
	Facilito estratexias de aprendizaxe: como pedir axuda, como buscar información, pasos para resolver problemas, animo e favorezo a participación de todos				
	Controlo frecuentemente o traballo (dou pistas e feedback positivo)				
Clima de traballo	As relacións que establezo co alumnado na aula e as que o alumnado establece entre si son correctas, fluídas e non discriminatorias.				
	Favorezo a elaboración de normas de convivencia coa achega de todos e reaccio de forma ecuánime ante situacións conflitivas.				
	Fomento o respecto e a colaboración entre o alumnado.				
	Proporciono situacións que facilitan ao alumnado o desenvolvemento da afectividade como parte da súa Educación Integral.				
Seguimento (control do proceso de E-A)	Reviso e corrixo o desenvolvemento da programación para adecuala ás necesidades do alumnado (tempos, recursos, tipos de tarefas, agrupamentos...)				
	Proporciónolle ao alumnado información a execución das tarefas e como pode melloralas.				
	Favorezo os procesos de autoavaliación.				
	No caso de obxectivos non acadados propoño novas tarefas que faciliten a súa adquisición.				
	No caso de obxectivos acadados en pouco tempo, propoño novas tarefas que faciliten un maior grao de adquisición.				
Atención á diversidade	Teño en conta o nivel de habilidades do alumnado, os diferentes ritmos de aprendizaxe, as posibilidades de atención, etc, e en función diso, adapto o proceso de ensino-aprendizaxe.				

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

Coordínome co resto do equipo docente para para modificar e/ou adaptar contidos, actividades, metodoloxía, recursos...aos diferentes ritmos e posibilidades de aprendizaxe do alumnado.				
---	--	--	--	--

Avaliación da programación

INDICADORES	VALORACIÓN			OBSERVACIÓNS
	SI	NON	ÁS VECES	
Organizáronse e secuenciáronse os estándares de aprendizaxe avaliábeis en relación ás distintas unidades didácticas				
Determináronse os estándares de aprendizaxe imprescindibles				
Deseñouse a avaliación inicial e levouse a cabo				
Modificouse algún dos elementos da programación				
Acadáronse os obxectivos propostos				
Aplícase a metodoloxía didáctica acordada no equipo didáctico a nivel de organización, recursos didáctico				
A metodoloxía empregada axustouse á características do alumnado				
Adoitáronse medidas de intervención educativa co alumnado que o precisaba				
Leváronse a cabo as medidas específicas de intervención educativa propostas para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo				
Leváronse a cabo programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación ao alumnado				
Houbo coordinación entre o equipo docente				
Preséntanse estratexias para a animación á lectura e o desenvolvemento da comprensión expresión oral e escrita				
Desenvolvéronse os temas transversais nas diferentes unidades didácticas				
Leváronse a cabo actividades extraescolares e complementarias				

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2020-2021

Empregáronse procedementos e instrumentos de avaliación variados.				
Informouse ás familias e ao alumnado dos estándares de aprendizaxe, procedementos e instrumentos de avaliación, criterios de cualificación e mínimos imprescindibles				